

Crna Gora
Vlada Crne Gore

Crna Gora
Ministarstvo socijalnog staranja, brige o porodici
i demografije

Primljeno: 03. 09. 2025.				
Org. jed.	Službeni list	Radni broj	Prilog	Uvjetnici
06	136/25	5039/3		

CRNA GORA SKUPŠTINA CRNE GORE	
PRIMLJENO:	17. 9. 2025. GOD.
KLASIFIKACIONI BROJ:	09-2/25-10
VEZA:	
EPA:	657 XXVIII
SKRAĆENICA:	PRILOG:

Br: 11-011/25-2678/4

3. septembar 2025. godine

SKUPŠTINA CRNE GORE

Gospodin Andrija Mandić, predsjednik

Vlada Crne Gore, na sjednici od 24. jula 2025. godine, utvrdila je **PREDLOG ZAKONA O DOPUNAMA ZAKONA O PENZIJSKOM I INVALIDSKOM OSIGURANJU**, koji Vam u prilogu dostavljamo radi stavljanja u proceduru Skupštine Crne Gore.

Vlada predlaže Skupštini da, u skladu sa članom 151 Poslovnika Skupštine Crne Gore („Službeni list RCG“, br. 51/06 i 66/06 i „Službeni list CG“ br. 88/09, 80/10, 39/11, 25/12, 49/13, 32/14, 42/15, 52/17, 17/18, 47/19, 112/20, 129/20, 65/21, 48/24 i 80/24), ovaj zakon donese po hitnom postupku iz razloga koji su sadržani u Obrazloženju Predloga zakona.

Za predstavnike Vlade, koji će učestvovati u radu Skupštine i njenih radnih tijela prilikom razmatranja Predloga ovog zakona, određeni su DAMIR GUTIĆ, ministar socijalnog staranja, brige o porodici i demografije i MERSIDA ALJIĆEVIĆ, državna sekretarka u Ministarstvu socijalnog staranja, brige o porodici i demografije.

PREDSJEDNIK
mr Miloško Spajić, s. r.

Crna Gora
Vlada Crne Gore

Crna Gora
Ministarstvo socijalnog staranja, brige o porodici
i demografije

Primljeno:	03.09.2025.			
Org. jed.	Ministarstvo socijalnog staranja	Redni broj	Prilog	Vrednost
	06-136/25-	5039/3		

Br: 11-011/25-2678/4

3. septembar 2025. godine

SKUPŠTINA CRNE GORE

Gospodin Andrija Mandić, predsjednik

Vlada Crne Gore, na sjednici od 24. jula 2025. godine, utvrdila je **PREDLOG ZAKONA O DOPUNAMA ZAKONA O PENZIJSKOM I INVALIDSKOM OSIGURANJU**, koji Vam u prilogu dostavljamo radi stavljanja u proceduru Skupštine Crne Gore.

Vlada predlaže Skupštini da, u skladu sa članom 151 Poslovnika Skupštine Crne Gore („Službeni list RCG“, br. 51/06 i 66/06 i „Službeni list CG“ br. 88/09, 80/10, 39/11, 25/12, 49/13, 32/14, 42/15, 52/17, 17/18, 47/19, 112/20, 129/20, 65/21, 48/24 i 80/24), ovaj zakon donese po hitnom postupku iz razloga koji su sadržani u Obrazloženju Predloga zakona.

Za predstavnike Vlade, koji će učestvovati u radu Skupštine i njenih radnih tijela prilikom razmatranja Predloga ovog zakona, određeni su DAMIR GUTIĆ, ministar socijalnog staranja, brige o porodici i demografije i MERSIDA ALJIĆEVIĆ, državna sekretarka u Ministarstvu socijalnog staranja, brige o porodici i demografije.

PREDSJEDNIK
mr Milojko Spajić, s. r.

PREDLOG

ZAKON O DOPUNAMA ZAKONA O PENZIJSKOM I INVALIDSKOM OSIGURANJU

Član 1

U Zakonu o penzijskom i invalidskom osiguranju („Službeni list RCG“, br. 54/03, 39/04, 61/04, 79/04, 14/07 i 47/07 i „Službeni list CG“, br. 79/08, 14/10, 78/10, 34/11, 66/12, 38/13, 61/13, 60/14, 10/15, 44/15, 42/16, 55/16, 80/20, 145/21, 86/22, 99/23, 125/23, 77/24 i 11/25) poslije člana 4 dodaje se novi član koji glasi:

„Član 4a

Obaveznim penzijskim i invalidskim osiguranjem na osnovu tekućeg finansiranja (u daljem tekstu: penzijsko i invalidsko osiguranje) osiguranicima se, po osnovu rada, zavisno od dužine ulaganja i visine osnovice na koju je plaćen doprinos za penzijsko i invalidsko osiguranje, uz primjenu načela uzajamnosti i solidarnosti, obezbjeđuju prava za slučaj starosti, invaliditeta i oštećenja organizma, a članovima njihovih porodica pravo za slučaj smrti osiguranika, odnosno korisnika prava.“

Član 2

Poslije poglavlja III dodaje se novo poglavlje koje glasi:

„IIIa. LICA KOJIMA SE OBEZBJEĐUJU PRAVA ZA SLUČAJ INVALIDITETA I OŠTEĆENJA ORGANIZMA

Član 15a

Prava za slučaj invaliditeta i oštećenja organizma prouzrokovanih povredom na radu ili profesionalnom bolešću ostvaruju lica:

1) koja se nalaze na stručnom osposobljavanju, dokvalifikaciji ili prekvalifikaciji, koja uputi Zavod za zapošljavanje Crne Gore (u daljem tekstu: Zavod za zapošljavanje);

2) učenici i studenti kada se, u skladu sa zakonom, nalaze na obaveznom proizvodnom radu, profesionalnoj praksi ili praktičnoj nastavi;

3) lica koja se nalaze na izdržavanju kazne zatvora, dok rade u ustanovi za izdržavanje kazne zatvora (radionica, radilište i sl.).

Doprinos za lica iz stava 1 tačka 1 ovog člana plaća Zavod za zapošljavanje.

Sredstva za ostvarivanje prava iz stava 1 tač. 2 i 3 ovog člana, kao i prava iz člana 42 stav 2 ovog zakona za slučaj smrti lica iz stava 1 tač. 2 i 3 ovog člana, obezbjeđuju se iz budžeta države (u daljem tekstu: budžet).

Član 15b

Prava za slučaj invaliditeta i oštećenja organizma ostvaruju osiguranici i lica koja pretrpe povredu na radu učestvujući:

1) u akcijama spasavanja ili odbrane od elementarnih nepogoda ili nesreća;

2) u vojnoj vježbi ili u vršenju drugih obaveza iz oblasti odbrane zemlje utvrđenih zakonom;

3) na drugim poslovima i zadacima za koje je zakonom utvrđeno da su od opšteg interesa.

Sredstva za ostvarivanje prava iz stava 1 ovog člana, kao i prava iz člana 42 stav 2 ovog zakona za slučaj smrti lica iz stava 1 ovog člana obezbjeđuju se iz budžeta.“

Član 3

Poslije člana 16 dodaje se novi član koji glasi:

„Član 16a

Prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja su:

- 1) za slučaj starosti pravo na starosnu penziju i prijevremenu starosnu penziju;
- 2) za slučaj invaliditeta pravo na invalidsku penziju;
- 3) za slučaj smrti:
 - pravo na porodičnu penziju;
 - pravo na naknadu pogrebnih troškova;
- 4) za slučaj oštećenja organizma prouzrokovanog povredom na radu ili profesionalnom bolešću pravo na novčanu naknadu za oštećenje organizma.“

Član 4

Poslije člana 30 dodaje se novi član koji glasi:

„Član 30a

Invaliditet, u smislu ovog zakona, postoji kod osiguranika kod koga je kao posljedica dugoročnih fizičkih, mentalnih, intelektualnih i/ili senzornih oštećenja došlo do:

- 1) potpunog gubitka radne sposobnosti;
- 2) djelimičnog gubitka radne sposobnosti od 75%.

Gubitak radne sposobnosti u smislu stava 1 ovog člana može nastati zbog povrede na radu, profesionalne bolesti, povrede van rada ili bolesti.

Gubitak radne sposobnosti utvrđuje se u skladu sa zakonom kojim se uređuje jedinstveno vještačenje invaliditeta.

Kontrolno vještačenje kojim se procjenjuje radna sposobnost korisnika prava mora se obaviti u roku od tri godine od dana utvrđivanja invaliditeta, osim u slučajevima predviđenim metodologijom vještačenja koja se donosi u skladu sa zakonom kojim se uređuje jedinstveno vještačenje invaliditeta.“

Član 5

Poslije člana 31 dodaje se novi član koji glasi:

„Član 31a

Osiguranik kod koga nastupi potpuni gubitak radne sposobnosti iz člana 30a stav 1 tačka 1 ovog zakona i kome je utvrđen status lica sa invaliditetom, stiče pravo na punu invalidsku penziju.

Osiguranik kod koga nastupi djelimični gubitak radne sposobnosti iz člana 30a stav 1 tačka 2 ovog zakona i kome je utvrđen status lica sa invaliditetom, stiče pravo na djelimičnu invalidsku penziju.

Status lica sa invaliditetom utvrđuje se u skladu sa zakonom kojim se uređuje jedinstveno vještačenje invaliditeta.“

Član 6

Poslije člana 33 dodaje se novi član koji glasi:

„Član 33a

Osiguranik kod koga je utvrđen gubitak radne sposobnosti iz člana 30a stav 1 tačka 2 ovog zakona može biti zaposlen jednu četvrtinu punog radnog vremena.“

Član 7

Poslije člana 37 dodaje se novi član koji glasi:

„Član 37a

Osiguranik kod koga nastane gubitak radne sposobnosti iz člana 30a stav 1 ovog zakona stiče pravo na invalidsku penziju:

1) ako je invaliditet prouzrokovan povredom na radu ili profesionalnom bolešću - bez obzira na dužinu staža osiguranja;

2) ako je invaliditet prouzrokovan povredom van rada ili bolešću - pod uslovom da je gubitak radne sposobnosti nastao prije navršanja godina života propisanih za sticanje prava na starosnu penziju iz člana 17 stav 1 ovog zakona i da je imao navršen staž osiguranja koji mu pokriva najmanje jednu trećinu radnog vijeka.

Osiguranik kod koga je invaliditet prouzrokovan bolešću ili povredom van rada nastao prije navršenja 30 godina života stiče pravo na invalidsku penziju:

1) kad je invaliditet nastao do navršenih 20 godina života - bez obzira na dužinu staža osiguranja;

2) kad je invaliditet nastao od 20. godine do navršenih 30 godina života - ako do nastanka invaliditeta ima ukupno najmanje godinu dana staža osiguranja, ako je to za osiguranika povoljnije od uslova iz stava 1 tačka 2 ovog člana.“

Član 8

Poslije člana 38 dodaje se novi član koji glasi:

„Član 38a

Radni vijek je broj punih godina u periodu od dana kad je osiguranik navršio 20 godina života, odnosno 23 godine života, ako je redovnim školovanjem stekao višu stručnu spremu, odnosno 26 godina života, ako je redovnim školovanjem stekao visoku stručnu spremu, do dana nastanka invaliditeta.

Osiguraniku koji je poslije završenih 20 godina života bio na odsluženju vojnog roka skraćuje se radni vijek za onoliko vremena koliko je proveo na odsluženju vojnog roka.“

Član 9

Poslije člana 39 dodaje se novi član koji glasi:

„Član 39a

Invalidska penzija u slučaju invaliditeta iz člana 30a stav 1 tačka 1 ovog zakona koji je prouzrokovan povredom na radu ili profesionalnom bolešću određuje se u visini starosne penzije koja bi osiguraniku pripadala za 40 godina penzijskog staža.

Invalidska penzija u slučaju invaliditeta iz člana 30a stav 1 tačka 1 ovog zakona koji je prouzrokovan povredom van rada ili bolešću određuje se primjenom odredbi čl. 19 do 27 ovog zakona, s tim što se pri utvrđivanju ličnih bodova dodaju godine penzijskog staža od dana nastanka invaliditeta, i to:

1) osiguraniku mlađem od 55 godina života dodaje se 2/3 penzijskog staža koji mu nedostaje do navršenih 55 godina života i 1/2 penzijskog staža koji nedostaje od 55 godina života do navršenih 60 godina života;

2) osiguraniku koji je navršio 55 godina života dodaje se 1/2 penzijskog staža koja nedostaje do navršenih 60 godina života.

Penzijski staž iz stava 2 tač. 1 i 2 ovog člana može se dodati najviše do 40 godina.

Prilikom određivanja visine invalidske penzije u slučaju invaliditeta iz člana 30a stav 1 ovog zakona koji je prouzrokovan povredom van rada ili bolešću, osiguraniku koji je navršio staž osiguranja sa uvećanim trajanjem snižavaju se starosne granice od 55, odnosno 60 godina života iz stava 2 tač. 1 i 2 ovog člana do kojih se, odnosno od kojih se pri utvrđivanju ličnih bodova dodaju godine penzijskog staža za period koliko se po osnovu navršenog staža osiguranja sa uvećanim trajanjem snižava starosna granica za sticanje prava na starosnu penziju primjenom člana 18 stav 1 ovog zakona.

Osiguraniku koji ispunjava uslove za sticanje prava na invalidsku penziju u pogledu staža osiguranja kod koga je invaliditet prouzrokovan djelimično povredom na radu ili profesionalnom bolešću, a djelimično bolešću ili povredom van rada određuje se jedna invalidska penzija koja se sastoji od srazmjernih dijelova određenih po osnovu povrede na radu ili profesionalne bolesti, odnosno po osnovu bolesti ili povrede van rada prema njihovom uticaju na invaliditet, s tim što tako obračunata penzija ne može iznositi više od penzije određene za 40 godina penzijskog staža.

Osiguraniku kod koga je invaliditet prouzrokovan djelimično povredom na radu ili profesionalnom bolešću, a djelimično povredom van rada ili bolešću i koji ispunjava uslove za sticanje prava na invalidsku penziju samo po osnovu invaliditeta prouzrokovanog povredom na radu ili profesionalnom bolešću invalidska penzija se određuje u procentu sa kojim je na invaliditet uticala povreda na radu ili profesionalna bolest.“

Član 10

Poslije člana 40 dodaje se novi član koji glasi:

„Član 40a

Invalidska penzija u slučaju invaliditeta iz člana 30a stav 1 tačka 2 ovog zakona određuje se, zavisno od uzroka nastanka invaliditeta, u visini od 75% invalidske penzije iz člana 39a ovog zakona.“

Član 11

U članu 42 poslije stava 2 dodaje se novi stav koji glasi:

„Ako je smrt osiguranika, odnosno lica iz čl. 15a i 15b ovog zakona nastala kao posledica povrede na radu ili profesionalne bolesti, članovi njegove porodice stiču pravo na porodičnu penziju, bez obzira na dužinu staža osiguranja osiguranika, odnosno tog lica.“

Član 12

U članu 43 poslije stava 2 dodaje se novi stav koji glasi:

„Pravo na porodičnu penziju može ostvariti i razvedeni bračni drug, pod uslovima iz čl. 44a i 45 ovog zakona, ako mu je pravosnažnom presudom dosuđeno pravo na izdržavanje.“

Član 13

Poslije člana 44 dodaje se novi član koji glasi:

„Član 44a

Udovac, odnosno udovica stiče pravo na porodičnu penziju, ako:

1) je do smrti bračnog druga navršio, odnosno navršila 52 godine života;
2) mu je, do smrti bračnog druga ili u roku od jedne godine od dana smrti bračnog druga, utvrđen status lica sa invaliditetom i četvrti stepen potrebne podrške za ravnopravno uključivanje u društvo (u daljem tekstu: stepen potrebne podrške) u skladu sa zakonom kojim se uređuje jedinstveno vještačenje invaliditeta;

3) je poslije smrti bračnog druga ostalo jedno dijete ili više djece koja imaju pravo na porodičnu penziju po tom bračnom drugu, a udovac, odnosno udovica obavlja roditeljsku dužnost prema toj djeci. Udovac, odnosno udovica kome je, u toku trajanja prava po tom osnovu, uvrđen status lica sa invaliditetom i četvrti stepen potrebne podrške u skladu sa zakonom kojim se uređuje jedinstveno vještačenje invaliditeta, zadržava pravo na porodičnu penziju.

Udovac, odnosno udovica koji, u toku trajanja prava na porodičnu penziju stečenog u skladu sa stavom 1 tač. 2 i 3 ovog člana, navrši 52 godine života trajno zadržava pravo na porodičnu penziju.“

Član 14

Poslije člana 46 dodaje se novi član koji glasi:

„Član 46a

Dijete stiče pravo na porodičnu penziju i ona mu pripada do navršenih 19 godina života.

Poslije navršenih 19 godina života dijete stiče pravo na porodičnu penziju i ona mu pripada do završetka školovanja, ali najkasnije do navršenih 25 godina života ako studira.

Studiranjem, u smislu stava 2 ovog člana, smatra se pohađanje osnovnih, odnosno master studija.

Ako dijete koje pohađa srednju školu navrši 19 godina života prije završetka nastavne godine, pravo na porodičnu penziju mu pripada do dana kada se, u toj kalendarskoj godini, računa trajanje nastavne godine, prema zakonu kojim se uređuje obrazovanje i vaspitanje.

Studentu čije studije traju preko pet godina, koji do dana kada je navršio 25 godina života nije završio studije, pravo na porodičnu penziju pripada do dana kada se u kalendarskoj godini u kojoj je navršio 25 godina života računa trajanje studijske godine prema zakonu kojim se uređuje visoko obrazovanje.

Dijete stiče pravo na porodičnu penziju ako mu je, do uzrasta do kojeg se djeci obezbjeđuje pravo na porodičnu penziju, utvrđen status lica sa invaliditetom i četvrti stepen potrebne podrške u skladu sa zakonom kojim se uređuje jedinstveno vještačenje invaliditeta.

Dijete stiče pravo na porodičnu penziju ako mu je, poslije uzrasta do kojeg se djeci obezbjeđuje pravo na porodičnu penziju, a prije smrti osiguranika, odnosno korisnika prava, utvrđen status lica sa invaliditetom i četvrti stepen potrebne podrške u skladu sa zakonom kojim se uređuje jedinstveno vještačenje invaliditeta, pod uslovom da ga je osiguranik, odnosno korisnik prava izdržavao do svoje smrti.

Dijete sa smetnjama u razvoju, odnosno invaliditetom u skladu sa propisima o vaspitanju i obrazovanju djece sa posebnim obrazovnim potrebama stiče pravo na porodičnu penziju i ona mu pripada od prestanka zaposlenja, odnosno obavljanja samostalne djelatnosti.

Djetetu kome je školovanje prekinuto zbog bolesti pravo na porodičnu penziju pripada i za vrijeme bolesti do navršenih godina života iz stava 2 ovog člana, kao i iznad tih godina, ali najviše za onoliko vremena koliko je zbog bolesti izgubilo od školovanja.“

Član 15

U članu 50 poslije stava 2 dodaje se novi stav koji glasi:

„U prihode iz stava 1 ovog člana ne uzimaju se: novčana davanja po osnovu socijalne i dječje zaštite; novčana naknada za pomoć i njegu; novčana naknada za oštećenje organizma; primanja po osnovu nagrada; otpremnina zbog odlaska u penziju, kao i primanja po osnovu učeničkog i studentskog standarda.“

Član 16

Poslije potpoglavlja 4 dodaje se novo potpoglavlje koje glasi:

„4a. NOVČANA NAKNADA ZA OŠTEĆENJE ORGANIZMA

Član 56a

Oštećenje organizma postoji kad kod osiguranika nastane gubitak ili bitnije oštećenje pojedinih organa ili djelova tijela, bez obzira na to da li prouzrokuje ili ne prouzrokuje invaliditet.

Osiguranik ili lice iz čl. 15a i 15b ovog zakona kod koga oštećenje organizma prouzrokovano povredom na radu ili profesionalnom bolešću iznosi najmanje 50%, stiče pravo na novčanu naknadu.

Član 56b

Lista oštećenja organizma iz člana 56a ovog zakona, kao i procenti tih oštećenja, utvrđuju se metodologijom vještačenja koja se donosi u skladu sa zakonom kojim se uređuje jedinstveno vještačenje invaliditeta.

Član 56c

Kad kod osiguranika kod koga je ranije nastalo oštećenje organizma prouzrokovano povredom na radu ili profesionalnom bolešću ispod 50% dođe do pogoršanja tog oštećenja ili nastane novo oštećenje organizma prouzrokovano povredom na radu ili profesionalnom bolešću, tako da ukupno oštećenje organizma iznosi 50% ili više, osiguranik stiče pravo na novčanu naknadu za oštećenje organizma u odgovarajućem procentu prema novom stepenu oštećenja organizma koji se određuje na osnovu novog stanja ukupnog oštećenja organizma.

Član 56d

Osnov za određivanje novčane naknade za oštećenje organizma za prvo polugodište 2004. godine iznosi 114,61 EUR-a.

Novčana naknada za oštećenje organizma određuje se od osnova iz stava 1 ovog člana i iznosi:

- 1) za 100% oštećenja organizma - 40% od osnova;
- 2) za 90% oštećenja organizma - 36% od osnova;

3) za 80% oštećenja organizma - 32% od osnova;

4) za 70% oštećenja organizma - 28% od osnova;

5) za 60% oštećenja organizma - 24% od osnova;

6) za 50% oštećenja organizma - 20% od osnova.

Osnov iz stava 1 ovog člana usklađuje se na način kako se vrši usklađivanje penzije.“

Član 17

Poslije člana 59 dodaje se novi član koji glasi:

„Član 59a

Novčana naknada za oštećenje organizma usklađuje se na način predviđen za usklađivanje penzije.“

Član 18

U članu 66 stav 1 poslije tačke 4 dodaje se nova tačka koja glasi:

„4a) njege djeteta do 15. godine života ili starijeg, kome je utvrđen status lica sa invaliditetom i četvrti stepen potrebne podrške, ali najviše do pet godina za pojedini slučaj prekida osiguranja;“.

Član 19

Poslije člana 71 dodaje se novi član koji glasi:

„Član 71a

Osiguraniku iz člana 69 stav 1 ovog zakona staž osiguranja računa se sa uvećanim trajanjem, pod uslovom da je na radnim mjestima, odnosno poslovima iz člana 70 ovog zakona efektivno proveo ukupno najmanje deset godina, odnosno ukupno najmanje pet godina ako je, po osnovu rada na tim radnim mjestima, odnosno poslovima utvrđen invaliditet.

Stož osiguranja se uvećava samo za vrijeme efektivno provedeno na radu.

Prilikom ostvarivanja prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja kumulativno se uzima staž osiguranja sa uvećanim trajanjem ostvaren na radnim mjestima, odnosno poslovima iz člana 70 ovog zakona.“

Član 20

Poslije člana 74a dodaje se novi član koji glasi:

„Član 74b

Stož osiguranja sa uvećanim trajanjem računa se i osiguranicima koji su na radu, po osnovu koga su bili obavezno osigurani, proveli radeći u smislu člana 62 ovog zakona kao: osiguranici sa oštećenjem organizma od najmanje 70%; vojni invalidi od prve do šeste grupe; civilni invalidi rata od prve do šeste grupe; slijepa lica, lica oboljela od distrofije ili srodnih mišićnih i neuromišićnih oboljenja, od paraplegije i cerebralne i dječje paralize i multipleks skleroze.

Osiguranicima iz stava 1 ovog člana svakih 12 mjeseci efektivno provedenih na radu po osnovu koga su osigurani računa se, pod uslovima utvrđenim u članu 71a ovog zakona, kao 15 mjeseci staža osiguranja.

Sredstva za prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja ostvarena po osnovu staža osiguranja sa uvećanim trajanjem iz st. 1 i 2 ovog člana obezbjeđuju se iz budžeta.“

Član 21

Poslije člana 82 dodaje se novi član koji glasi:

„Član 82a

Postupak za ostvarivanje prava na starosnu penziju pokreće se na zahtjev osiguranika.

Postupak za ostvarivanje prava na porodičnu penziju pokreće se na zahtjev člana porodice umrlog osiguranika, odnosno korisnika prava.

Postupak za ostvarivanje prava po osnovu invaliditeta pokreće se na zahtjev osiguranika.

Postupak za ostvarivanje prava na novčanu naknadu za oštećenje organizma pokreće se na zahtjev osiguranika, odnosno korisnika prava.

Uz zahtjev iz st. 3 i 4 ovog člana podnose se rješenje o jedinstvenom vještačenju invaliditeta i nalaz i mišljenje komisije za vještačenje.“

Član 22

Poslije člana 85 dodaje se novi član koji glasi:

„Član 85a

Kada je za rješavanje o pravu iz penzijskog i invalidskog osiguranja potrebno utvrđivanje postojanja invaliditeta, oštećenja organizma, uzroka invaliditeta i oštećenja organizma, te činjenice procjenjuju se, odnosno utvrđuju na osnovu nalaza organa vještačenja i rješenja o jedinstvenom vještačenju invaliditeta u skladu sa zakonom kojim se uređuje jedinstveno vještačenje invaliditeta.“

Član 23

Poslije člana 86 dodaje se novi član koji glasi:

„Član 86a

Kao dan nastanka invaliditeta, utvrđivanja statusa lica sa invaliditetom i četvrtog stepena potrebne podrške člana porodice, odnosno oštećenja organizma uzima se dan donošenja rješenja o jedinstvenom vještačenju invaliditeta, odnosno neki raniji datum u skladu sa zakonom kojim se uređuje jedinstveno vještačenje invaliditeta.“

Član 24

Poslije člana 87 dodaje se novi član koji glasi:

„Član 87a

Mjesečni iznosi invalidske penzije ne isplaćuju se korisniku koji, bez opravdanih razloga, u roku iz člana 30a stav 4 ovog zakona ne podnese zahtjev za kontrolno vještačenje radi ponovne procjene radne sposobnosti u skladu sa zakonom kojim se uređuje jedinstveno vještačenje invaliditeta.

Mjesečni iznosi obustavljeni u skladu sa stavom 1 ovog člana isplaćuju se naknadno samo korisniku koji dostavi rješenje o obavljenom kontrolnom vještačenju u skladu sa zakonom kojim se uređuje jedinstveno vještačenje invaliditeta, ako se kontrolnim vještačenjem utvrdi da postoji invaliditet na osnovu kojeg je ostvareno pravo.

U slučaju iz stava 2 ovog člana, isplata se uspostavlja od prvog dana narednog mjeseca poslije dostavljanja rješenja.“

Član 25

Poslije člana 88 dodaje se novi član koji glasi:

„Član 88a

Promjene koje utiču na invaliditet u smislu ovog zakona, a koje su od uticaja na pravo na invalidsku penziju, priznato pravosnažnim rješenjem, utvrđuju se u skladu sa zakonom kojim se uređuje jedinstveno vještačenje invaliditeta, na zahtjev osiguranika.“

Član 26

U članu 90 poslije stava 2 dodaje se novi stav koji glasi:

„Žalba ne odlaže izvršenje rješenja.“

Član 27

Poslije člana 96 dodaje se novi član koji glasi:

„Član 96a

Osiguraniku koji pravo na invalidsku penziju ostvaruje u postupku pokrenutom u toku trajanja osiguranja, invalidska penzija isplaćuje se od dana izvršnosti rješenja kojim je utvrđen

status lica sa invaliditetom, odnosno od dana nastanka invaliditeta, ako je to za osiguranika povoljnije.

Kada se pravo na invalidsku penziju ostvaruje poslije prestanka osiguranja, a invaliditet je postojao prije podnošenja zahtjeva, invalidska penzija isplaćuje se od dana nastanka invaliditeta, a najviše za šest mjeseci unazad od dana podnošenja zahtjeva.

Invalidska penzija iz st. 1 i 2 ovog člana isplaćuje se najranije od prvog narednog dana od dana prestanka osiguranja, odnosno od dana kada je korisnik invalidske penzije iz člana 30a stav 1 tačka 2 ovog zakona počeo da radi sa radnim vremenom određenim u članu 33a ovog zakona.“

Član 28

Poslije člana 97 dodaje se novi član koji glasi:

„Član 97a

Novčana naknada za oštećenje organizma isplaćuje se od dana nastanka oštećenja organizma, a najviše šest mjeseci unazad od dana podnošenja zahtjeva.“

Član 29

Poslije člana 98 dodaje se novi član koji glasi:

„Član 98a

Osiguranik, odnosno korisnik prava na novčanu naknadu za oštećenje organizma, koji po posebnim propisima stekne pravo na novčanu naknadu po osnovu istog oštećenja, može po sopstvenom izboru da koristi samo jedno od tih prava, ako posebnim propisima nije drukčije određeno.“

Član 30

Poslije člana 99 dodaje se novi član koji glasi:

„Član 99a

Ako nastupe promjene koje utiču na invaliditet u smislu ovog zakona, odnosno stepen oštećenja organizma, a koje su od uticaja na utvrđena prava, ta prava prestaju, mijenjaju se ili stižu od prvog dana narednog mjeseca po podnošenju zahtjeva osiguranika.

Uz zahtjev iz stava 1 ovog člana osiguranik je dužan da dostavi rješenje o jedinstvenom vještačenju invaliditeta u skladu sa zakonom kojim se uređuje jedinstveno vještačenje invaliditeta.“

Član 31

Poslije člana 100a dodaju se dva nova člana koji glase:

„Član 100b

Penzije i novčane naknade za oštećenje organizma utvrđuju se u mjesečnom iznosu i isplaćuju unazad.

Fond je dužan da korisniku isplaćuje penziju, odnosno novčanu naknadu za oštećenje organizma u mjestu njegovog boravka u državi.

Isplata penzija i novčanih naknada za oštećenje organizma u inostranstvu vrši se pod uslovima predviđenim međunarodnim ugovorom, odnosno pod uslovom reciprociteta.

Naknada pogrebnih troškova isplaćuje se u inostranstvu ako je to propisano međunarodnim ugovorom, odnosno pod uslovima reciprociteta.

Član 100c

Mjesečni iznosi penzije i novčane naknade za oštećenje organizma koji nijesu mogli biti isplaćeni jer korisnik nije: dostavio potvrdu o životu, potvrdu o školovanju, prijavio promjenu adrese ili dostavio drugi dokaz neophodan za isplatu, naknadno će se isplatiti najviše za 12 mjeseci unazad računajući od dana kada, po dostavljanju potrebnih dokaza za isplatu penzije i novčane naknade, korisnik podnese zahtjev za isplatu.“

Član 32

Poslije člana 102 dodaje se novi član koji glasi:

„Član 102a

Korisnik penzije, odnosno novčane naknade za oštećenje organizma može ovlastiti drugo lice da u njegovo ime prima penziju, odnosno novčanu naknadu za oštećenje organizma.

Ovlašćenje iz stava 1 ovog člana važi najduže 12 mjeseci nakon čega se može obnoviti.“

Član 33

U članu 129 stav 1 na kraju tačke 15 tačka se zamjenjuje tačka-zarezom i dodaje nova tačka koja glasi:

„16) osiguranicima sa oštećenjem organizma od najmanje 70%, vojnim invalidima od prve do šeste grupe, civilnim invalidima rata od prve do šeste grupe, slijepim licima i licima oboljelim od distrofije ili srodnih mišićnih i neuromišićnih oboljenja, paraplegije, cerebralne i dječje paralize i mutlipleks skleroze.“

Član 34

U članu 130 stav 1 poslije tačke 4 dodaje se nova tačka koja glasi:

„4a) invaliditetu, uzroku invaliditeta i dijagnozi;“.

Član 35

U članu 178 stav 1 poslije tačke 2 dodaje se nova tačka koja glasi:

„2a) novčane naknade za oštećenje organizma;“.

Poslije tačke 7 dodaje se nova tačka koja glasi:

„7a) troškovi utvrđivanja invaliditeta u skladu sa međunarodnim ugovorom;“.

Član 36

Poslije člana 184 dodaje se novi član koji glasi:

„Član 184a

Naknada štete pričinjene Fondu, odnosno povraćaj nezakonito i nepravilno izvršenih isplata penzija i drugih novčanih primanja iz penzijskog i invalidskog osiguranja vrši se po odredbama zakona kojim se uređuju obligacioni odnosi, ako ovim zakonom nije drukčije uređeno.

Fond ima pravo da zahtijeva naknadu pričinjene štete od poslodavca ako je oštećenje organizma, invaliditet ili smrt osiguranika prouzrokovana zbog nepreduzimanja propisanih mjera zaštite na radu ili zaštite životne sredine, a po tom osnovu je ostvareno pravo iz penzijskog i invalidskog osiguranja.

Fond ima pravo da zahtijeva naknadu pričinjene štete od lica koje je, namjerno ili krajnjom nepažnjom, prouzrokovalo oštećenje organizma, invaliditet ili smrt osiguranika, ako je, po tom osnovu, ostvareno pravo iz penzijskog i invalidskog osiguranja.

Pri utvrđivanju visine štete ne uzimaju se u obzir iznosi uplaćenog doprinosa za to osiguranje, niti dužina navršenog penzijskog staža.“

Član 37

U članu 185 poslije stava 2 dodaje se novi stav koji glasi:

„Iznos iz stava 1 ovog člana obračunava se prema visini priznate penzije, odnosno novčane naknade za oštećenje organizma, kao i prema očekivanom prosječnom vremenu korišćenja tog prava.“

Član 38

Poslije člana 203a dodaju se tri nova člana koji glase:

„Član 203b

Postupci za ostvarivanje prava utvrđenih ovih zakonom započeti prije početka primjene ovog zakona okončaće se po propisima po kojima su započeti.

Član 203c

Organi vještačenja iz člana 85 stav 1 i 91a ovog zakona nastavljaju sa radom do okončanja postupaka iz člana 203b ovog zakona.

Član 203d

Korisnici prava koji su ostvarili prava po propisima koji su važili do početka primjene ovog zakona, nastavljaju sa korišćenjem tih prava.“

Član 39

Danom početka primjene ovog zakona prestaju da važe odredbe člana 4, poglavlja III LICA KOJIMA SE OBEZBJEĐUJU PRAVA ZA SLUČAJ INVALIDNOSTI I TJELESNOG OŠTEĆENJA, člana 16, čl. 30 do 33, čl. 37 do 40, člana 42 stav 2, člana 43 stav 2, čl. 44 i 46, člana 50 stav 2, potpoglavljja 4 NOVČANA NAKNADA ZA TJELESNO OŠTEĆENJE, člana 59, člana 66 stav 1 tačka 4, čl. 71, 74 i 82, čl. 85 do 89, člana 90 stav 2, člana 91 stav 2, člana 91a, čl. 96 do 100a, člana 102, člana 129 stav 1 tačka 15, člana 130 stav 1 tačka 4, člana 178 stav 1 tač. 2 i 7, člana 184 i člana 185 stav 2 Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju („Službeni list RCG“, br. 54/03, 39/04, 61/04, 79/04, 14/07 i 47/07 i „Službeni list CG“, br. 79/08, 14/10, 78/10, 34/11, 66/12, 38/13, 61/13, 60/14, 10/15, 44/15, 42/16, 55/16, 80/20, 145/21, 86/22, 99/23, 125/23, 77/24 i 11/25).

Član 40

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore“, a primjenjivaće se od dana početka sprovođenja postupaka jedinstvenog vještačenja invaliditeta u skladu sa zakonom kojim se uređuje jedinstveno vještačenje invaliditeta.

OBRAZLOŽENJE

I. USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavni osnov za donošenje Zakona o dopunama Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju sadržan je u odredbi člana 16 stav 1 tačka 5 Ustava Crne Gore, kojim je propisano da se zakonom, u skladu sa Ustavom, uređuju druga pitanja od interesa za Crnu Goru.

II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Donošenje Zakona o dopunama Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju predlaže se radi usklađivanja sa Zakonom o jedinstvenom vještačenju invaliditeta, kojim se uvode jedinstveni kriterijumi i postupci za procjenu invaliditeta u svim oblastima, uključujući i oblast penzijskog i invalidskog osiguranja.

Cilj predloženih dopuna je da se obezbijedi pravična, objektivna i ravnopravna procjena invaliditeta za sve osiguranike i korisnike prava iz sistema penzijskog i invalidskog osiguranja, te da se doprinese efikasnijem i transparentnijem ostvarivanju tih prava.

Donošenje ovog zakona uslovljeno je potrebom da se:

- odredbe važećeg Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju usklade sa definicijama, kriterijumima i procedurama propisanim Zakonom o jedinstvenom vještačenju invaliditeta;
- preciziraju nadležnosti i način sprovođenja vještačenja u skladu sa novim institucionalnim rješenjem;
- jasnije definišu prava i obaveze osiguranika i korisnika u odnosu na rezultate jedinstvenog vještačenja.

Predložene dopune doprinose sprovođenju međunarodnih obaveza Crne Gore, posebno u pogledu primjene Konvencije Ujedinjenih nacija o pravima osoba sa invaliditetom i preporuka Evropske komisije, koje zahtijevaju prelazak sa tradicionalnog (medicinskog) na funkcionalni model procjene invaliditeta.

III. USAGLAŠENOST SA PRAVNOM TEKOVINOM EVROPSKE UNIJE I POTVRĐENIM MEĐUNARODNIM KONVENCIJAMA

Ne postoje odgovarajući propisi Evropske unije sa kojima je potrebno obezbijediti usaglašenost ovog Zakona, već se ova oblast uređuje nacionalnim zakonodavstvom.

IV. OBJAŠNJENJE OSNOVNIH PRAVNIH INSTITUTA

Predlogom zakona, članom 1 predlaže se zamjena termina „invalidnost i tjelesno oštećenje“ u članu 4 izrazima „invaliditet i oštećenje organizma“ radi terminološkog usklađivanja sa Zakonom o jedinstvenom vještačenju invaliditeta.

Članom 2 predlaže se usklađivanje termina „invalidnost i tjelesno oštećenje“ i normativno preciziranje prava za slučaj invaliditeta i oštećenja organizma.

Članom 3 predlaže se normativno pobravljanje prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja, uključujući pravo na novčanu naknadu za oštećenje organizma u cilju usaglašavanja strukture prava sa jedinstvenom metodologijom vještačenja.

Članom 4 predlaže se nova definicija invaliditeta kao potpunog (100%) ili djelimičnog (75%) gubitka radne sposobnosti, s preciziranjem uzroka i načinom utvrđivanja invaliditeta, uključujući obavezu kontrolnog vještačenja u roku od tri godine.

Članom 5 predlaže se propisivanje prava na punu ili djelimičnu invalidsku penziju, u zavisnosti od stepena gubitka radne sposobnosti i utvrđenog statusa lica sa invaliditetom.

Članom 6 predlaže se omogućavanje zapošljavanja osoba sa djelimičnim gubitkom radne sposobnosti, u skladu sa fleksibilnijim pristupom radnoj inkluziji predviđenim novim sistemom vještačenja.

Članom 7 predlaže se preciznije normiranje uslova za sticanje prava na invalidsku penziju, u skladu sa uzrocima invaliditeta i standardima jedinstvenog vještačenja..

Članom 8 predlaže se terminološka i metodološka harmonizacija odredbi sa standardima jedinstvenog vještačenja.

Članom 9 predlaže se usklađivanje modela izračunavanja sa novim procjenama invaliditeta i stepena oštećenja.

Predloženim članom 10 takođe se predlaže usklađivanje modela izračunavanja sa novim procjenama invaliditeta i oštećenja organizma, radi osiguranja dosljednosti u primjeni zakona.

Član 11 predlaže se uvođenje veze između prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja i statusa lica sa invaliditetom, odnosno stepena potrebne podrške, u skladu sa metodologijom jedinstvenog vještačenja.

Članom 12 predlaže se uvođenje prava razvedenog bračnog druga na porodičnu penziju pod posebnim uslovima, radi preciznog normiranja ovog prava u skladu sa socijalnim realnostima i novim pristupom procjeni invaliditeta i potrebne podrške.

Članom 13 predlaže se proširenje uslova za ostvarivanje prava na porodičnu penziju za udovce/udovice u cilju usklađivanja sa definisanjem invaliditeta i potrebne podrške po novom zakonu.

Članom 14 predlaže se usklađivanje prava djece na porodičnu penziju sa statusom lica sa invaliditetom i obrazovnim statusom, u cilju preciznijeg normiranja prava u skladu sa Zakonom o jedinstvenom vještačenju invaliditeta..

Članom 15 predlaže se izuzimanje novčane naknade za oštećenje organizma iz prihoda koji utiču na visinu penzije, u skladu sa novim sistemskim rješenjem.

Članom 16 predlaže se uvođenje prava na novčanu naknadu za oštećenje organizma, u skladu sa procentima oštećenja utvrđenim prema novoj metodologiji vještačenja.

Članom 17 predlaže se da se novčana naknada za oštećenje organizma usklađuje na isti način kao i penzije, radi očuvanja njene realne vrijednosti i pravednosti u primjeni.

Članom 18 predlaže se uvođenje mogućnosti prekida osiguranja radi njege djeteta sa invaliditetom, u cilju pružanja dodatne podrške roditeljima, na osnovu procjene potrebne podrške iz vještačenja.

Članom 19 predlaže se priznavanje staža sa uvećanim trajanjem za određene kategorije osiguranika sa težim oštećenjima organizma, radi usklađivanja sa novom kategorizacijom invaliditeta.

Član 20 takođe se predlaže usklađivanje sa novim sistemom kategorizacije invaliditeta, radi dosljedne primjene propisa..

Članom 21 predlaže se utvrđivanje načina pokretanja postupaka za ostvarivanje prava na starosnu, porodičnu i invalidsku penziju, kao i prava na naknadu za oštećenje organizma, u cilju jasnog razgraničenja nadležnosti i postupanja u skladu sa novim sistemom vještačenja.

Članom 22 predlaže se povezivanje dana nastanka invaliditeta sa datumom donošenja rješenja o jedinstvenom vještačenju, radi obezbjeđenja jedinstvenog pristupa u utvrđivanju ovog elementa.

Član 23 se predlaže u cilju standardizacije određivanja datuma nastanka invaliditeta, tako da se isti utvrđuje na osnovu rješenja o jedinstvenom vještačenju invaliditeta.

Članom 24 predlaže se uspostavljanje obaveze kontrolnog vještačenja radi provjere da li i dalje postoje uslovi za korišćenje prava u cilju kontinuiteta procjene invaliditeta u skladu sa sistemom jedinstvenog vještačenja, odnosno propisuje da se invalidska penzija ne isplaćuje korisniku koji bez opravdanog razloga ne podnese zahtjev za kontrolno vještačenje u predviđenom roku, odnosno da se isplaćuje nanadno ukoliko se odazove pozivu na kontrolno vještačenje.

U članu 25 predlaže se utvrđivanje promjena koje utiču na pravo, na zahtjev korisnika, ako se izmijeni stepen invaliditeta ili oštećenja organizma. Ovim se omogućava fleksibilnost sistema, u skladu sa nalazom jedinstvenog vještačenja.

Članom 26, u cilju efikasnost sistema i pravovremena zaštita prava, predlaže se da žalba ne odlaže izvršenje rješenja.

Članom 27 predlaže se u cilju jasnog preciziranja od kada se isplaćuje invalidska penzija, u zavisnosti od toga da li je postupak pokrenut za vrijeme osiguranja ili nakon prestanka osiguranja – sa mogućnošću isplate unazad najviše šest mjeseci.

Članom 28 propisuje se da se novčana naknada za oštećenje organizma isplaćuje od dana nastanka oštećenja, ali najviše šest mjeseci unazad od dana podnošenja zahtjeva.

Članom 29 predlaže se mogućnost izbora između dva prava kod istog oštećenja u cilju izbjegavanje dupliranja prava.

Članom 30 uređuje se prestanak, izmjena ili sticanje prava u slučaju promjene invaliditeta ili stepena oštećenja organizma, sa preciziranjem da se takve promjene priznaju od prvog dana narednog mjeseca nakon dostavljanja rješenja o obavljenom kontrolnom vještačenju u skladu sa zakonom kojim se uređuje jedinstveno vještačenje invaliditeta, ako se kontrolnim vještačenjem utvrdi da postoji invaliditet na osnovu kojeg je ostvareno pravo.

Članom 31 predlaže se način isplate naknada, u zemlji i inostranstvu, uključujući mogućnost opunomoćenika u cilju praktične primjene prava u skladu sa međunarodnim standardima.

Članom 32 predlaže se način isplate naknada u zemlji i inostranstvu, uključujući i mogućnost isplate preko opunomoćenika, u skladu sa međunarodnim standardima i praksom.

Članom 33 predlaže se usklađivanje terminologije sa Zakonom o jedinstvenom vještačenju, posebno u pogledu korišćenja izraza „oštećenje organizma“, radi terminološke koherentnosti zakona.

Članom 34 predlaže se terminološko usklađivanje sa pojmovima invaliditet, uzrok i dijagnoza, radi harmonizacije sa novim Zakonom o jedinstvenom vještačenju invaliditeta.

Članom 35 se predlaže terminološko usklađivanje sa novim Zakonom o jedinstvenom vještačenju invaliditeta, kao i preciziranje da se troškovi utvrđivanja invaliditeta odnose na postupke sprovedene u skladu sa međunarodnim ugovorima..

Članom 36 predlaže se da Fonda ima pravo da traži naknadu štete ako je invaliditet prouzrokovan tuđom krivicom a u cilju finansijske zaštita u novom sistemu.

Članom 37 predlaže se usklađivanje sa terminom “oštećenje organizma” u cilju terminološkog usklađivanja sa novim zakonom o jedinstvenom vještačenju.

Članom 38 predlažu se prelazne odredbe radi obezbjeđenja pravne sigurnosti i kontinuiteta u postupcima i ostvarivanju prava tokom prelaska sa postojećeg na novi sistem, bez negativnih posljedica po korisnike ili stranke u postupku..

Članom 39 predlaže se brisanje prethodnih odredbi koje su neusklađene sa novim sistemom, radi pune primjene jedinstvenog vještačenja..

Članom 40 predviđa se stupanje zakona na snagu.

V. PROCJENA FINANSIJSKIH SREDSTAVA ZA SPROVOĐENJE ZAKONA

Za sprovođenje ovog zakona nije potrebno obezbjediti finansijska sredstva u Budžetu Crne Gore.

VI RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

Imajući u vidu utvrđenu dinamiku ispunjavanja obaveza u okviru Pregovaračkog poglavlja 19 - Socijalna politika i zapošljavanje i Pregovaračkog poglavlja 23 - Pravosuđe i temeljna prava, bilo je neophodno paralelno sprovesti prilagođavanje zakonodavnog okvira koji se odnosi na prava osoba sa invaliditetom u različitim oblastima, odnosno usklađivanje svih relevantnih propisa u ovoj oblasti.

Takođe, u radnom dokumentu (non-pejper) Evropske komisije o stanju u poglavljima 23 i 24 u Crnoj Gori, iz juna 2025., u okviru 2.4 - Temeljna prava u dijelu – osobe s invaliditetom navedeno je da Crna Gora još nije usvojila Nacrt zakona o jedinstvenom vještačenju invaliditeta, što je ključni korak u prelasku sa medicinskog na model zasnovan na ljudskim pravima.

Dakle, usklađivanjem zakona iz oblasti socijalne i dječje zaštite, boračke i invalidske zaštite, penzijskog i invalidskog osiguranja, rada i zapošljavanja i profesionalne rehabilitacije osoba sa invaliditetom i obrazovanja i vaspitanja djece sa posebnim obrazovnim potrebama sa Predlogom zakona o jedinstvenom vještačenju invaliditeta obezbijediće se pravna sigurnost ovih lica i dosljedna primjena novih zakonskih rješenja u praksi.

Na navedeni način, stvaraju se uslovi u procesu evropskih integracija za ispunjavanje obaveza u predviđenom roku, te je neophodno donošenje Zakona o dopunama Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju, po hitnom postupku.

PREGLED ODREDBI ZAKONA O PENZIJSKOM I INVALIDSKOM OSIGURANJU KOJE SE MIJENJAJU

Član 4

Obaveznim penzijskim i invalidskim osiguranjem na osnovu tekućeg finansiranja (u daljem tekstu: penzijsko i invalidsko osiguranje) osiguranicima se, po osnovu rada, zavisno od dužine ulaganja i visine osnovice na koju je plaćen doprinos za penzijsko i invalidsko osiguranje, uz primjenu načela uzajamnosti i solidarnosti, obezbjeđuju prava za slučaj starosti, invalidnosti i tjelesnog oštećenja, a članovima njihovih porodica pravo za slučaj smrti osiguranika, odnosno korisnika prava.

III LICA KOJIMA SE OBEZBJEĐUJU PRAVA ZA SLUČAJ INVALIDNOSTI I TJELESNOG OŠTEĆENJA

Član 14

Prava za slučaj invalidnosti i tjelesnog oštećenja prouzrokovanih povredom na radu ili profesionalnom bolešću ostvaruju lica:

- 1) koja se nalaze na stručnom osposobljavanju, dokvalifikaciji ili prekvalifikaciji, koja uputi Zavod za zapošljavanje Crne Gore (u daljem tekstu: Zavod za zapošljavanje);
- 2) učenici i studenti kada se, u skladu sa zakonom, nalaze na obaveznom proizvodnom radu, profesionalnoj praksi ili praktičnoj nastavi;
- 3) lica koja se nalaze na izdržavanju kazne zatvora, dok rade u ustanovi za izdržavanje kazne zatvora (radionica, radilište i sl.).

Doprinos za lica iz stava 1 tačka 1 ovog člana plaća Zavod za zapošljavanje.

Sredstva za ostvarivanje prava iz stava 1 tač. 2 i 3 ovog člana, kao i prava iz člana 42 stav 2 ovog zakona za slučaj smrti lica iz stava 1 tač. 2 i 3 ovog člana, obezbjeđuju se iz budžeta Crne Gore (u daljem tekstu: budžet).

Član 15

Prava za slučaj invalidnosti i tjelesnog oštećenja ostvaruju osiguranici i lica koja pretrpe povredu na radu učestvujući:

- 1) u akcijama spasavanja ili odbrane od elementarnih nepogoda ili nesreća;
 - 2) u vojnoj vježbi ili u vršenju drugih obaveza iz oblasti odbrane zemlje utvrđenih zakonom;
 - 3) na drugim poslovima i zadacima za koje je zakonom utvrđeno da su od opšteg interesa.
- Sredstva za ostvarivanje prava iz stava 1 ovog člana, kao i prava iz člana 42 stav 2 ovog zakona za slučaj smrti lica iz stava 1 ovog člana obezbjeđuju se iz budžeta.

Član 16

Prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja su:

- 1) za slučaj starosti pravo na starosnu penziju i prijevremenu starosnu penziju;

- 2) za slučaj invalidnosti pravo na invalidsku penziju;
- 3) za slučaj smrti:
 - pravo na porodičnu penziju;
 - pravo na naknadu pogrebnih troškova;
- 4) za slučaj tjelesnog oštećenja prouzrokovanog povredom na radu ili profesionalnom bolešću pravo na novčanu naknadu za tjelesno oštećenje.

Član 30

Invalidnost postoji kad kod osiguranika zbog promjena u zdravstvenom stanju, koje se ne mogu otkloniti liječenjem ili medicinskom rehabilitacijom, nastane potpuni gubitak radne sposobnosti.

Invalidnost postoji i kad kod osiguranika zbog promjena u zdravstvenom stanju koje se ne mogu otkloniti liječenjem ili medicinskom rehabilitacijom, nastane djelimični gubitak radne sposobnosti od 75%.

Invalidnost u smislu st. 1 i 2 ovog člana može nastati zbog povrede na radu, profesionalne bolesti, povrede van rada ili bolesti.

Fond određuje obavezan kontrolni pregled korisnika prava, najkasnije u roku od tri godine od dana utvrđivanja invalidnosti, osim u slučajevima propisanim opštim aktom Fonda iz člana 85 stav 1 ovog zakona.

Član 31

Osiguranik kod koga nastane potpuni gubitak radne sposobnosti iz člana 30 stav 1 ovog zakona stiče pravo na punu invalidsku penziju.

Osiguranik kod koga nastane djelimični gubitak radne sposobnosti iz člana 30 stav 2 ovog zakona stiče pravo na djelimičnu invalidsku penziju.

Član 32

Invalid rada, u smislu ovog zakona, je osiguranik koji je na osnovu invalidnosti stekao pravo na invalidsku penziju.

Član 33

Osiguranik kod koga je utvrđen gubitak radne sposobnosti iz člana 30 stav 2 ovog zakona može biti zaposlen jednu četvrtinu punog radnog vremena.

Član 37

Osiguranik kod koga nastane gubitak radne sposobnosti iz člana 30 st. 1 i 2 ovog zakona stiče pravo na invalidsku penziju:

- 1) ako je invalidnost prouzrokovana povredom na radu ili profesionalnom bolešću-bez obzira na dužinu staža osiguranja;
- 2) ako je invalidnost prouzrokovana povredom van rada ili bolešću-pod uslovom da je gubitak radne sposobnosti nastao prije navršenja godina života propisanih za sticanje prava na starosnu penziju iz člana 17 stav 1 ovog zakona i da je imao navršen staž osiguranja koji mu pokriva najmanje jednu trećinu radnog vijeka.

Osiguranik kod koga je invalidnost prouzrokovana bolešću ili povredom van rada nastala prije navršenja 30 godina života stiče pravo na invalidsku penziju:

- 1) kad je invalidnost nastala do navršenih 20 godina života-bez obzira na dužinu staža osiguranja;
- 2) kad je invalidnost nastala od 20. godine do navršenih 30 godina života-ako do nastanka invalidnosti ima ukupno najmanje godinu dana staža osiguranja, ako je to za osiguranika povoljnije od uslova iz stava 1 tačka 2 ovog člana.

Član 38

Radni vijek je broj punih godina u periodu od dana kad je osiguranik navršio 20 godina života, odnosno 23 godine života, ako je redovnim školovanjem stekao višu stručnu spremu, odnosno 26 godina života, ako je redovnim školovanjem stekao visoku stručnu spremu, do dana nastanka invalidnosti.

Osiguraniku koji je poslije navršenih 20 godina života bio na odsluženju vojnog roka skraćuje se radni vijek za onoliko vremena koliko je proveo na odsluženju vojnog roka.

Član 39

Invalidska penzija u slučaju invalidnosti iz člana 30 stav 1 ovog zakona koja je prouzrokovana povredom na radu ili profesionalnom bolešću određuje se u visini starosne penzije koja bi osiguraniku pripadala za 40 godina penzijskog staža.

Invalidska penzija u slučaju invalidnosti iz člana 30 stav 1 ovog zakona koja je prouzrokovana povredom van rada ili bolešću određuje se primjenom odredbi čl. 19 do 27 ovog zakona, s tim što se pri utvrđivanju ličnih bodova dodaju godine penzijskog staža od dana nastanka invalidnosti, i to:

- 1) osiguraniku mlađem od 55 godina života dodaje se 2/3 penzijskog staža koji mu nedostaje do navršenih 55 godina života i 1/2 penzijskog staža koji nedostaje od 55 godina života do navršenih 60 godina života;
- 2) osiguraniku koji je navršio 55 godina života dodaje se 1/2 penzijskog staža koja nedostaje do navršenih 60 godina života.

Penzijski staž iz stava 2 tač. 1 i 2 ovog člana može se dodati najviše do 40 godina.

Prilikom određivanja visine invalidske penzije u slučaju invalidnosti iz člana 30 stav 1 ovog zakona koja je prouzrokovana povredom van rada ili bolešću, osiguraniku koji je navršio staž osiguranja sa uvećanim trajanjem snižavaju se starosne granice od 55, odnosno 60 godina života iz stava 2 tač. 1 i 2 ovog člana do kojih se, odnosno od kojih se pri utvrđivanju ličnih bodova dodaju godine penzijskog staža za period koliko se po osnovu navršenog staža osiguranja sa uvećanim trajanjem snižava starosna granica za sticanje prava na starosnu penziju primjenom člana 18 stav 1 ovog zakona.

Osiguraniku koji ispunjava uslove za sticanje prava na invalidsku penziju u pogledu staža osiguranja kod koga je invalidnost prouzrokovana djelimično povredom na radu ili profesionalnom bolešću, a djelimično bolešću ili povredom van rada određuje se jedna invalidska penzija koja se sastoji od srazmjernih djelova određenih po osnovu povrede na radu ili profesionalne bolesti, odnosno po osnovu bolesti ili povrede van rada prema njihovom uticaju na ukupnu invalidnost, s tim što tako obračunata penzija ne može iznositi više od penzije određene za 40 godina penzijskog staža.

Osiguraniku kod koga je invalidnost prouzrokovana djelimično povredom na radu ili profesionalnom bolešću, a djelimično povredom van rada ili bolešću i koji ispunjava uslove za sticanje prava na invalidsku penziju samo po osnovu invalidnosti prouzrokovane povredom na radu ili profesionalnom bolešću invalidska penzija se određuje u procentu sa kojim je na ukupnu invalidnost uticala povreda na radu ili profesionalna bolest.

Član 40

Invalidska penzija u slučaju invalidnosti iz člana 30 stav 2 ovog zakona određuje se, zavisno od uzroka nastanka invalidnosti, u visini od 75% invalidske penzije iz člana 39 ovog zakona.

Član 42

Pravo na porodičnu penziju mogu ostvariti članovi porodice:

- 1) umrlog osiguranika koji je navršio najmanje pet godina staža osiguranja ili ispunio uslove za starosnu ili invalidsku penziju;
- 2) umrlog korisnika starosne ili invalidske penzije.

Ako je smrt osiguranika, odnosno lica iz čl. 14 i 15 ovog zakona nastala kao posljedica povrede na radu ili profesionalne bolesti, članovi njegove porodice stiču pravo na porodičnu penziju, bez obzira na dužinu staža osiguranja osiguranika, odnosno tog lica.

Član 43

Članovima porodice umrlog osiguranika, odnosno korisnika prava iz člana 42 ovog zakona smatraju se:

- 1) bračni drug;
- 2) djeca (rođena u braku ili van braka ili usvojena i pastorčad koje je osiguranik, odnosno korisnik prava izdržavao).

Pravo na porodičnu penziju može ostvariti i razvedeni bračni drug, pod uslovima iz čl. 44 i 45 ovog zakona, ako mu je pravnosnažnom presudom dosuđeno pravo na izdržavanje.

Član 44

Udovac, odnosno udovica stiče pravo na porodičnu penziju, ako je:

- 1) do smrti bračnog druga navršio, odnosno navršila 52 godine života;
- 2) do smrti bračnog druga ili u roku od jedne godine od dana smrti bračnog druga postao potpuno nesposoban, odnosno nesposobna za rad;
- 3) poslije smrti bračnog druga ostalo jedno dijete ili više djece koja imaju pravo na porodičnu penziju po tom bračnom drugu, a udovac, odnosno udovica obavlja roditeljsku dužnost prema toj djeci. Udovac, odnosno udovica kod koga, u toku trajanja prava po tom osnovu, nastupi potpuna nesposobnost za rad, zadržava pravo na porodičnu penziju dok postoji ta nesposobnost.

Udovac, odnosno udovica koji, u toku trajanja prava na porodičnu penziju stečenog u skladu sa stavom 1 tač. 2 i 3 ovog člana, navršio 52 godine života trajno zadržava pravo na porodičnu penziju.

Član 46

Dijete stiče pravo na porodičnu penziju i ona mu pripada do navršenih 19 godina života.

Poslije navršenih 19 godina života dijete stiče pravo na porodičnu penziju i ona mu pripada do završetka školovanja, ali najkasnije do navršenih 25 godina života ako studira.

Studiranjem, u smislu stava 2 ovog člana, smatra se pohađanje osnovnih, odnosno master studija.

Ako dijete koje pohađa srednju školu navršio 19 godina života prije završetka nastavne godine, pravo na porodičnu penziju mu pripada do dana kada se, u toj kalendarskoj godini, računa trajanje nastavne godine, prema zakonu kojim se uređuje obrazovanje i vaspitanje.

Studentu čije studije traju preko pet godina, koji do dana kada je navršio 25 godina života nije završio studije, pravo na porodičnu penziju pripada do dana kada se u kalendarskoj godini u kojoj je navršio 25 godina života računa trajanje studijske godine prema zakonu kojim se uređuje visoko obrazovanje.

Dijete stiče pravo na porodičnu penziju i ona mu pripada dok traje nesposobnost za samostalan život i rad, nastala do uzrasta do koga se djeci obezbjeđuje pravo na porodičnu penziju.

Dijete stiče pravo na porodičnu penziju i ona mu pripada dok traje nesposobnost za samostalan život i rad, nastala poslije uzrasta do koga se djeci obezbjeđuje pravo na porodičnu penziju, a prije smrti osiguranika, odnosno korisnika prava, pod uslovom da ga je osiguranik, odnosno korisnik prava izdržavao do svoje smrti.

Dijete sa smetnjama u razvoju u skladu sa propisima o vaspitanju i obrazovanju djece sa posebnim potrebama, stiče pravo na porodičnu penziju i ona mu pripada od prestanka zaposlenja, odnosno obavljanja samostalne djelatnosti.

Djetetu kome je školovanje prekinuto zbog bolesti pravo na porodičnu penziju pripada i za vrijeme bolesti do navršene godine života iz stava 2 ovog člana, kao i iznad tih godina, ali najviše za onoliko vremena koliko je zbog bolesti izgubilo od školovanja.

Član 50

Kada je izdržavanje uslov za sticanje prava na porodičnu penziju, smatra se da je umrli osiguranik, odnosno korisnik prava na penziju izdržavao člana porodice, ako sopstveni prosječni mjesečni prihod člana porodice u prethodnoj godini ne prelazi iznos najniže penzije iz člana 29 st. 3 i 4 ovog zakona i ako je sa umrlim osiguranikom, odnosno korisnikom do njegove smrti imao isto prebivalište.

U prihode iz stava 1 ovog člana ne uzimaju se: novčana davanja po osnovu socijalne i dječije zaštite; novčana naknada za pomoć i njegu; novčana naknada za tjelesno oštećenje; primanja po osnovu nagrada; otpremnina zbog odlaska u penziju, kao i primanja po osnovu učeničkog i studentskog standarda.

4. NOVČANA NAKNADA ZA TJELESNO OŠTEĆENJE

Član 52

Tjelesno oštećenje postoji kad kod osiguranika nastane gubitak, bitnije oštećenje ili znatnija onesposobljenost pojedinih organa ili djelova tijela, što otežava normalnu aktivnost organizma i iziskuje veće napore u ostvarivanju životnih potreba, bez obzira na to da li prouzrokuje ili ne prouzrokuje invalidnost.

Osiguranik ili lice iz čl. 14 i 15 ovog zakona kod koga tjelesno oštećenje prouzrokovano povredom na radu ili profesionalnom bolešću iznosi najmanje 50% stiče pravo na novčanu naknadu.

Član 53

Listu tjelesnih oštećenja iz člana 52 ovog zakona, kao i procenite tih oštećenja propisuje organ državne uprave nadležan za poslove penzijskog i invalidskog osiguranja, po prethodno pribavljenom mišljenju organa državne uprave nadležnog za poslove zdravlja.

Član 54

Tjelesna oštećenja razvrstavaju se prema težini u šest stepeni, i to:

- 1) prvi stepen 100% tjelesnog oštećenja;
- 2) drugi stepen 90% tjelesnog oštećenja;
- 3) treći stepen 80% tjelesnog oštećenja;
- 4) četvrti stepen 70% tjelesnog oštećenja;
- 5) peti stepen 60% tjelesnog oštećenja;
- 6) šesti stepen 50% tjelesnog oštećenja.

Član 55

Kad kod osiguranika kod koga je ranije nastalo tjelesno oštećenje prouzrokovano povredom na radu ili profesionalnom bolešću ispod 50% dođe do pogoršanja tog tjelesnog oštećenja ili nastane nov slučaj tjelesnog oštećenja prouzrokovano povredom na radu ili profesionalnom bolešću, tako da ukupno tjelesno oštećenje iznosi 50% ili više, osiguranik stiče pravo na novčanu naknadu za tjelesno oštećenje u odgovarajućem procentu prema novom stepenu tjelesnog oštećenja koji se određuje na osnovu novog stanja ukupnog tjelesnog oštećenja.

Član 56

Osnov za određivanje novčane naknade za tjelesno oštećenje za prvo polugodište 2004. godine iznosi 114,61 EUR-a.

Novčana naknada za tjelesno oštećenje određuje se od osnova iz stava 1 ovog člana i iznosi:

- 1) za 100% tjelesnog oštećenja 40% od osnova;
- 2) za 90% tjelesnog oštećenja 36% od osnova;
- 3) za 80% tjelesnog oštećenja 32% od osnova;
- 4) za 70% tjelesnog oštećenja 28% od osnova;
- 5) za 60% tjelesnog oštećenja 24% od osnova;
- 6) za 50% tjelesnog oštećenja 20% od osnova.

Osnov iz stava 1 ovog člana usklađuje se na način kako se vrši usklađivanje penzije.

Član 59

Novčana naknada za tjelesno oštećenje usklađuje se na način predviđen za usklađivanje penzija.

Član 66

Licu kome je prestalo obavezno osiguranje u staž osiguranja računa se vrijeme za koje je plaćen doprinos po prestanku obaveznog osiguranja (produženo osiguranje) i to za vrijeme:

- 1) stručnog usavršavanja ili specijalizacije;
- 2) privremene nezaposlenosti, ako je za to vrijeme prijavljen Zavodu za zapošljavanje, pod uslovom da se prijavio u zakonom propisanom roku, do najviše pet godina za pojedini slučaj prekida osiguranja;
- 3) boravka u inostranstvu kao bračni drug osiguranika, odnosno životni partner osiguranika koji je zaključio životno partnerstvo sa osobom istog pola u skladu sa zakonom kojim se uređuje životno partnerstvo osoba istog pola, odnosno vanbračni drug u skladu sa zakonom kojim se uređuju porodični odnosi koji je na službi u inostranstvu kod našeg poslodavca ili na osnovu međunarodnog ugovora;
- 4) njege djeteta do 15 godina života ili starijeg, kome je usljed potpune i trajne nesposobnosti potrebna stalna njega i pomoć, ali najviše do pet godina za pojedini slučaj prekida osiguranja;
- 5) za koje zaposleni koristi neplaćeno odsustvo po propisima o radu.

Postojanje vanbračne zajednice iz stava 1 tačka 3 ovog člana utvrđuje se u skladu sa članom 43b stav 2 ovog zakona.

Vrijeme produženog osiguranja uzima se u obzir za sticanje prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja i za određivanje visine penzije, ali najviše onoliko vremena koliko iznosi staž osiguranja navršen po osnovu obaveznog osiguranja.

Zahtjev za produženo osiguranje podnosi se najkasnije u roku od šest mjeseci od dana prestanka obaveznog osiguranja.

Član 71

Osiguraniku iz člana 69 stav 1 ovog zakona staž osiguranja računa se sa uvećanim trajanjem, pod uslovom da je na radnim mjestima, odnosno poslovima iz člana 70 ovog zakona efektivno proveo ukupno najmanje 10 godina, odnosno ukupno najmanje pet godina ako je, po osnovu rada na tim radnim mjestima, odnosno poslovima, utvrđena invalidnost.

Stož osiguranja se uvećava samo za vrijeme efektivno provedeno na radu.

Prilikom ostvarivanja prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja kumulativno se uzima staž osiguranja sa uvećanim trajanjem ostvaren na radnim mjestima, odnosno poslovima iz člana 70 ovog zakona.

Član 74

Stož osiguranja sa uvećanim trajanjem računa se i osiguranicima koji su na radu, po osnovu koga su bili obavezno osigurani, proveli radeći u smislu člana 62 ovog zakona kao: osiguranici sa tjelesnim oštećenjem od najmanje 70%; vojni invalidi od prve do šeste grupe; civilni invalidi rata od prve do šeste grupe; slijepa lica, lica oboljela od distrofije ili srodnih mišićnih i neuromišićnih oboljenja, od paraplegije i cerebralne i dječije paralize i multipleks skleroze.

Osiguranicima iz stava 1 ovog člana svakih 12 mjeseci efektivno provedenih na radu po osnovu koga su osigurani računa se, pod uslovima utvrđenim u članu 71 ovog zakona, kao 15 mjeseci staža osiguranja.

Sredstva za prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja ostvarena po osnovu staža osiguranja sa uvećanim trajanjem iz st. 1 i 2 ovog člana obezbjeđuju se iz budžeta.

Član 82

Postupak za ostvarivanje prava na starosnu penziju pokreće se na zahtjev osiguranika.

Postupak za ostvarivanje prava na porodičnu penziju pokreće se na zahtjev člana porodice umrlog osiguranika, odnosno korisnika prava.

Postupak za ostvarivanje prava po osnovu invalidnosti pokreće se na zahtjev osiguranika, odnosno poslodavca kod kojeg je osiguranik zaposlen, kao i na predlog izabranog doktora primarne zdravstvene zaštite.

Postupak za ostvarivanje prava na novčanu naknadu za tjelesno oštećenje pokreće se na zahtjev osiguranika, odnosno korisnika prava, na osnovu medicinske dokumentacije.

Postupak za ostvarivanje prava na novčanu naknadu za tjelesno oštećenje pokreće se i po službenoj dužnosti, na osnovu mišljenja organa vještačenja datog prilikom vještačenja o invalidnosti, u skladu sa opštim aktom Fonda.

Uz zahtjev, odnosno predlog iz st. 3 i 4 ovog člana podnosi se medicinska dokumentacija.

Obim i sadržinu medicinske dokumentacije iz stava 6 ovog člana propisuje organ državne uprave nadležan za poslove penzijskog i invalidskog osiguranja, po prethodno pribavljenom mišljenju organa državne uprave nadležnog za poslove zdravlja.

Član 85

Kada je za rješavanje o pravu iz penzijskog i invalidskog osiguranja potrebno utvrđivanje postojanja invalidnosti, tjelesnog oštećenja, uzroka invalidnosti i tjelesnog oštećenja, Fond utvrđuje te činjenice na osnovu nalaza, ocjene i mišljenja organa vještačenja, čije se obrazovanje i način rada uređuje opštim aktom Fonda.

Na opšti akt iz stava 1 ovog člana saglasnost daje organ državne uprave nadležan za poslove penzijskog i invalidskog osiguranja.

Nalaz, ocjena i mišljenje iz stava 1 ovog člana podliježu prethodnoj kontroli koju vrši organ utvrđen opštim aktom Fonda.

Organ vještačenja iz stava 1 ovog člana obavezan je da postupi po uputstvima datim u postupku prethodne kontrole.

Član 86

Kao dan nastanka invalidnosti nesposobnosti člana porodice, odnosno tjelesnog oštećenja uzima se dan kada je, na osnovu pregleda, dat nalaz, ocjena i mišljenje organa vještačenja, odnosno neki raniji dan za koji postoji odgovarajuća medicinska dokumentacija.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, nesposobnost za samostalan život i rad može se utvrditi i prije datuma za koji postoji medicinska dokumentacija u slučajevima urođenih stanja, kao i oboljenja koja nastaju u ranom djetinjstvu.

Član 87

Nalazom, ocjenom i mišljenjem iz čl. 85 i 91a ovog zakona kojim se utvrđuje invalidnost iz člana 30 ovog zakona određuje se da se kontrolni pregled mora obaviti najkasnije u roku od tri godine od dana utvrđene invalidnosti, osim u slučajevima predviđenim opštim aktom iz člana 85 stav 1 ovog zakona.

Mjesečni iznosi invalidske penzije, odnosno novčane naknade za tjelesno oštećenje ne isplaćuju se korisniku koji se, bez opravdanih razloga, u određenom roku ne odazove na kontrolni pregled radi ponovnog utvrđivanja stanja invalidnosti, odnosno stepena tjelesnog oštećenja za sve vrijeme dok se ne odazove pozivu.

Mjesečni iznosi obustavljeni u skladu sa stavom 2 ovog člana isplaćuju se naknadno korisniku koji se odazove pozivu u roku od 30 dana od dana određenog za pregled, ako se na kontrolnom

pregledu utvrdi da postoji invalidnost, odnosno tjelesno oštećenje na osnovu kojih je ostvareno pravo.

Korisniku koji se ne odazove pozivu iz stava 3 ovog člana, obustavljeni mjesečni iznosi primanja ne isplaćuju se, a isplata primanja uspostavlja se od prvog dana narednog mjeseca poslije odazivanja pozivu, ako se na kontrolnom pregledu utvrdi da postoji invalidnost, odnosno tjelesno oštećenje na osnovu kojih je ostvareno pravo.

Član 88

Promjene u stanju invalidnosti koje su od uticaja na pravo na invalidsku penziju, priznatu pravosnažnim rješenjem, utvrđuju se u postupku pokrenutom na zahtjev osiguranika, odnosno po službenoj dužnosti.

Član 89

Rješenje donijeto u postupku ostvarivanja prava na invalidsku penziju dostavlja se i poslodavcu kod koga je osiguranik zaposlen.

Član 90

Protiv prvostepenog rješenja može se izjaviti žalba organu državne uprave nadležnom za poslove penzijskog i invalidskog osiguranja, u roku od 15 dana od dana prijema rješenja.

Žalba ne odlaže izvršenje rješenja, osim ako se njom pobija rješenje kojim je utvrđena invalidnost.

Član 91

Prvostepeno rješenje podliježe reviziji koju vrši organ državne uprave nadležan za poslove penzijskog i invalidskog osiguranja.

U postupku revizije vrši se obavezna revizija nalaza, ocjene i mišljenja organa vještačenja iz člana 85 stav 1 ovog zakona.

Revizija ne odlaže izvršenje rješenja.

Ako je protiv rješenja prvostepenog organa izjavljena žalba, o reviziji i žalbi rješava se istim rješenjem.

Član 91a

U postupku po žalbi, odnosno reviziji činjenice iz člana 85 stav 1 ovog zakona utvrđuju se na osnovu nalaza, ocjene i mišljenja organa vještačenja, čije se obrazovanje i način rada uređuje opštim aktom organa državne uprave nadležnog za poslove penzijskog i invalidskog osiguranja.

Član 96

Osiguraniku koji pravo na invalidsku penziju ostvaruje u postupku pokrenutom u toku trajanja osiguranja, invalidska penzija isplaćuje se od dana pravosnažnosti rješenja o invalidnosti, odnosno od dana nastanka invalidnosti, ako je za to osiguraniku povoljnije.

Kada se pravo na invalidsku penziju ostvaruje poslije prestanka osiguranja, a invalidnost je postojala prije podnošenja zahtjeva, invalidska penzija isplaćuje se od dana nastanka invalidnosti, ali najviše za šest mjeseci unazad od dana podnošenja zahtjeva.

Invalidska penzija iz st. 1 i 2 ovog člana isplaćuje se najranije od prvog narednog dana od dana prestanka osiguranja, odnosno od dana kada je korisnik invalidske penzije iz člana 30 stav 2 ovog zakona počeo da radi sa radnim vremenom određenim u članu 33 ovog zakona.

Član 97

Novčana naknada za tjelesno oštećenje isplaćuje se od dana nastanka tjelesnog oštećenja, ali najviše šest mjeseci unazad od dana podnošenja zahtjeva, odnosno od dana pokretanja postupka po službenoj dužnosti.

Član 98

Osiguranik, odnosno korisnik prava na novčanu naknadu za tjelesno oštećenje, koji po posebnim propisima stekne pravo na novčanu naknadu po osnovu istog tjelesnog oštećenja, može po sopstvenom izboru da koristi samo jedno od tih prava, ako posebnim propisima nije drukčije određeno.

Član 99

Ako u stanju invalidnosti, odnosno stepenu tjelesnog oštećenja nastupe promjene koje su od uticaja na utvrđena prava, ta prava prestaju, mijenjaju se ili stiču nova prava, i to:

- 1) ako je promjena utvrđena na zahtjev osiguranika - od prvog dana narednog mjeseca po podnošenju zahtjeva;
- 2) ako je promjena utvrđena na zahtjev osiguranika nastala posle podnijetog zahtjeva - od prvog dana narednog mjeseca posle nastale promjene;
- 3) ako je promjena utvrđena po službenoj dužnosti - od prvog dana narednog mjeseca po donošenju prvostepenog rješenja o određivanju prava po osnovu utvrđene promjene.

Član 100a

Mjesečni iznosi penzije i novčane naknade za tjelesno oštećenje koji nijesu mogli biti isplaćeni jer korisnik nije: dostavio potvrdu o životu, potvrdu o školovanju, prijavio promjenu adrese ili dostavio drugi dokaz neophodan za isplatu, naknadno će se isplatiti najviše za 12 mjeseci unazad računajući od dana kada, po dostavljanju potrebnih dokaza za isplatu penzije i novčane naknade, korisnik podnese zahtjev za isplatu.

Član 102

Korisnik penzije, odnosno novčane naknade za tjelesno oštećenje može ovlastiti drugo lice da u njegovo ime prima penziju, odnosno novčanu naknadu za tjelesno oštećenje.

Ovlašćenje iz stava 1 ovog člana važi najduže 12 mjeseci nakon čega se može obnoviti.

Član 129

U matičnu evidenciju unose se sledeći podaci o osiguranicima:

- 1) prezime i ime;
- 2) jedinstveni matični broj građana i poreski identifikacioni broj;
- 3) pol;
- 4) dan, mjesec i godina rođenja;
- 5) zanimanje;
- 6) školska sprema;
- 7) osnov osiguranja;
- 8) datum sticanja i prestanka svojstva osiguranika;
- 9) staž osiguranja, zarade, naknade zarade, odnosno osnovice osiguranja koje služe za određivanje visine penzije;
- 10) broj mjeseci, odnosno dana provedenih na radu i broju mjeseci, odnosno dana za koje su isplaćene naknade;
- 11) visina uplaćenog doprinosa;
- 12) da li je osiguranik korisnik penzije;

13) obvezniku plaćanja doprinosa;

14) penzijskom stažu po vrstama;

15) osiguranicima s tjelesnim oštećenjem od najmanje 70%, vojnim invalidima od prve do šeste grupe, civilnim invalidima rata od prve do šeste grupe, slijepim licima i licima oboljelim od distrofije ili srodnih mišićnih i neuromišićnih oboljenja, paraplegije, cerebralne i dječije paralize i multipleks skleroze.

Za osiguranike koji rade na radnim mjestima, odnosno poslovima na kojima se staž osiguranja računa sa uvećanim trajanjem, u matičnoj evidenciji evidentiraju se podaci o stažu osiguranja, odnosno o vremenu provedenom na tim radnim mjestima, odnosno poslovima i stepenu uvećanja staža.

Osiguranicima koji nemaju jedinstveni matični broj građana Fond određuje lični broj.

Član 130

U matičnu evidenciju, pored podataka iz člana 129 stav 1 tač. 1 do 4 ovog zakona, unose se i sljedeći podaci o korisnicima prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja, i to o:

- 1) vrsti penzije;
- 2) pravnom osnovu za utvrđivanje penzije;
- 3) datumu sticanja prava na penziju i datumu početka isplate, obustave i ponovne isplate penzije, kao i o pravnom osnovu za obustavu, odnosno ponovnu isplatu penzije;
- 4) invalidnosti, uzroku invalidnosti dijagnozi;
- 5) ličnim bodovima i ličnom koeficijentu;
- 6) iznosu penzije na dan ostvarivanja prava.

U matičnu evidenciju unose se i podaci o srodstvu korisnika porodične penzije sa umrlim osiguranikom, odnosno korisnikom penzije po osnovu koga je ostvareno pravo na porodičnu penziju.

Član 178

Rashodi Fonda su:

- 1) penzije;
- 2) novčane naknade za tjelesno oštećenje;
- 3) pogrebni troškovi;
- 4) dodaci za pomoć i njegu ostvareni po propisma prije početka primjene ovog zakona;
- 5) prava po osnovu preostale radne sposobnosti ostvarena do 31. decembra 2003. godine;
- 6) troškovi po osnovu doprinosa za zdravstveno osiguranje korisnika penzija;
- 7) troškovi ocjenjivanja invalidnosti;
- 8) troškovi isplate penzija i drugih penzijskih primanja;
- 9) troškovi sprovođenja osiguranja i troškovi organa upravljanja Fondom.

Član 184

Naknada štete pričinjene Fondu, odnosno povraćaj nezakonito i nepravilno izvršenih isplata penzija i drugih novčanih primanja iz penzijskog i invalidskog osiguranja vrši se po odredbama zakona kojim se uređuju obligacioni odnosi, ako ovim zakonom nije drukčije uređeno.

Fond ima pravo da zahtijeva naknadu pričinjene štete od poslodavca ako je tjelesno oštećenje, invalidnost ili smrt osiguranika prouzrokovana zbog nepreduzimanja propisanih mjera zaštite na radu ili zaštite životne sredine, a po tom osnovu je ostvareno pravo iz penzijskog i invalidskog osiguranja.

Fond ima pravo da zahtijeva naknadu pričinjene štete od lica koje je, namjerno ili krajnjom nepažnjom, prouzrokovalo tjelesno oštećenje, invalidnost ili smrt osiguranika, ako je, po tom osnovu, ostvareno pravo iz penzijskog i invalidskog osiguranja.

Pri utvrđivanju visine štete ne uzimaju se u obzir iznosi uplaćenog doprinosa za to osiguranje, niti dužina navršenog penzijskog staža.

Član 185

Zahtjev za naknadu štete može obuhvatiti ukupan iznos štete ili iznos dijela štete.

Iznos iz stava 1 ovog člana obračunava se prema visini priznate penzije, odnosno novčane naknade za tjelesno oštećenje, kao i prema očekivanom prosječnom vremenu korišćenja tog prava.

Član 203a

Kontrolni pregled radi ponovnog utvrđivanja stanja invalidnosti osiguranika korisnika prava na rad sa skraćenim radnim vremenom i osiguranika kod kojih je, po propisima važećim do 31. decembra 2003. godine, utvrđena preostala radna sposobnost, izvršiće se, po službenoj dužnosti, do 31. decembra 2005. godine.

Osiguraniku iz stava 1 ovog člana obustaviće se mjesečni iznosi novčane naknade, ukoliko se, bez opravdanih razloga, ne odazove na kontrolni pregled.

Ponovno utvrđivanje invalidnosti iz stava 1 ovog člana izvršiće se po odredbama člana 30 st. 1 do 3 ovog zakona.

Prava po osnovu ponovnog utvrđivanja stanja invalidnosti iz stava 1 ovog člana prestaju, mijenjaju se, odnosno stiču u skladu sa ovim zakonom, od prvog dana narednog mjeseca po donošenju prvostepenog rješenja.

<i>Preliminarna kontrola na rizike od korupcije</i>	
Naziv propisa	<i>Zakon o dopunama Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju</i>
Naziv organa	<i>Ministarstvo socijalnog staranja, brige o porodici i demografije</i>
Sektor/odsjek	<i>Direktorat za penzijsko i invalidsko osiguranje i boračku i invalidsku zaštitu</i>
Faza donošenja propisa	<i>Materijal u pripremi za dostavljanje na razmatranje i usvajanje na sjednici Vlade</i>
1. <i>Navedi oblast koja se uređuje propisom.</i>	<i>Socijalna zaštita Penzijsko i invalidsko osiguranje</i>
2. <i>Da li su jasno definisani subjekti zaduženi za sprovođenje propisa? Objasni.</i>	<i>Ne. Subjekti zaduženi sa sprovođenje propisa nijesu nijesu eksplicitno navedeni u članovima izmjena zakona, ali se iz sadržaja i strukture zakona prepoznaju ključni nosioci odgovornosti a to su Fond penzijskog i invalidskog osiguranja, Ministarstvo socijalnog staranja, brige o porodici i demografije i organ za vještačenje</i>
3. <i>Da li postoje očigledne pravne praznine, nedostaci ili odredbe u propisu koje dozvoljavaju dvosmisleno tumačenje? Objasni.</i>	<i>Ne. Izmjene zakona doprinose jasnoći, pravnoj sigurnosti i usklađivanju sa savremenim pristupom zaštiti prava korisnika, bez rizika dvosmislenog tumačenja u praksi.</i>
4. <i>Da li je propis, sa predviđenim regulatornim pretpostavkama, kreiran u cilju ostvarivanja profita ili drugih benefita za račun</i>	<i>Ne. Predloženi propis nije kreiran radi ostvarivanja profita ili drugih posebnih benefita za određenog subjekta. Svrha propisa je unapređenje zaštite prava građana i usklađivanje sa savremenim standardima.</i>

određenog/ih subjekta/ata? Objasni.	
5. Da li će javni funkcioner koji je na čelu organa koji je predlagač propisa imati privatni interes od efekata primjene propisa (etičke povrede)? Objasni.	Ne. Javni funkcioner na čelu organa predlagača neće imati privatni interes od efekta primjene propisa iz razloga što se ove izmjene zakona odnose na opšta pitanja definisanja invaliditeta i ostvarivanja prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja
6. Da li su u propisu predviđeni adekvatni mehanizmi za njegovo sprovođenje ili je predviđeno da će ovo pitanje biti regulisano podzakonskim aktima? Objasni.	Ne. Zakon predviđa osnovne i ključne mehanizme za sprovođenje, ali za preciziranje i tehničku razradu brojnih pitanja ostavlja prostor za regulisanje putem podzakonskih akata.
7. Da li su u propisu definisane vrste odgovornosti subjekata zaduženih za sprovođenje odredaba propisa? Objasni.	Ne. Vrste odgovornosti subjekata nijesu eksplicitno nabrojane u samom zakonu, već su odgovornosti i sankcije za nepoštovanje propisa prepuštene opštim zakonima i podzakonskim aktima.
8. Da li su kontrolni mehanizmi definisani propisom? Objasni.	Da. Kontrolni mehanizmi su jasno definisani kroz obavezne kontrolne preglede koji omogućavaju efikasno sprovođenje i zaštitu prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja.
9. Da li su predviđene sankcije za slučajeve povrede zakonskih normi? Objasni.	Da. Sankcije za povredu zakonskih normi predviđene su u slučaju ako korisnik prava ne dostavi potrebnu dokumentaciju ili se ne odazove na kontrolni pregled kada će mu biti obustavljena isplata sve dok ne budu otklonjene nepravilnosti.
10. Da li je u zakonu propisana jasna procedura za izricanje sankcija, tj. da li je uspostavljen mehanizam praćenja primjene, izricanja sankcija i vrste sankcija? Objasni.	Ne. Predlog zakona ne sadrži posebno poglavlje s detaljno razrađenom procedurom za izricanje sankcija, dok su u osnovnom zakonu sankcije uglavnom upućene na opšte propise. (Novčane kazne za poslodavce i osiguranike za neplaćanje doprinosa, davanje netačnih podataka, privremena ili trajna obustava prava)

	<i>Mehanizam praćenja primjene zakona i izricanja sankcija realizuje se kroz: Inspekcijski i upravni nadzor (inspekcijske službe i Fond PIO) i internu kontrolu i reviziju unutar Fonda PIO.</i>
11. <i>Da li je propisano da je subjekt koji odlučuje o davanju prava, uvođenju ograničenja i izricanju sankcija, odvojen od subjekta koji kontroliše (nadzire) zakonitost i sprovođenje ovih odluka, tj. da li je uspostavljena adekvatna „dvostepenost“ kao mehanizam provjere i kontrole donesenih odluka? Objasni.</i>	<i>Da. Subjekt koji odlučuje o pravima (Fond PIO) i subjekt koji vrši nadzor (inspekcijske službe, nadležni organi državne uprave) su formalno odvojeni. Postoji mogućnost žalbe i preispitivanja odluka Fonda PIO pred drugostepenim organom, što osigurava dvostepenost postupka i mehanizam kontrole donesenih odluka. Konačne odluke mogu biti predmet upravnog spora pred sudom.</i>
12. <i>Da li je propis bio predmet lobiranja? Objasni.</i>	<i>Ne. Ovaj zakon nije bio predmet organizovanog lobiranja.</i>
13. <i>Da li se propis odnosi na izmjenu izbornih mehanizama ili finansiranje političkih partija? Objasni.</i>	<i>Ne. Ovaj zakon ne uređuje niti mijenja izborne mehanizme niti finansiranje političkih partija.</i>
14. <i>Da li se propisom bitnije mijenja struktura javne uprave? Objasni.</i>	<i>Djelimično. Fond PIO ostaje centralni organ za sprovođenje zakona, ali kako će se vještačenje vršiti kod Zavoda za vještačenje doći će do promjene nadležnosti u dijelu vještačenja o pravima iz PIO sistema.</i>
15. <i>Da li je transparentnost obezbijeđena objavljivanjem poziva za javnu raspravu? Objasni.</i>	<i>Ne. U postupku donošenja propisa nije bilo javne rasprave, iz razloga hitnosti postupka.</i>

16. Da li propis predviđa transparentan proces donošenja odluka? Objasni.	Da. Proces donošenja odluka u Fondu PIO je regulisan zakonom i podzakonskim aktima. Odluke se donose na osnovu jasnih kriterijuma i procedura, a korisnici imaju pravo na žalbu i sudsku zaštitu, što doprinosi transparentnosti.
17. Da li propis definiše listu opravdanih slučajeva u kojima se određene odredbe ne primenjuju? Objasni.	Ne. Zakon ne predviđa izuzetke koji se odnose na posebne životne situacije ili kategorije korisnika u kojima se određene odredbe ne primenjuju..
18. Da li se u propisu definišu rokovi za administrativne postupke? Objasni.	Da. Rokovi za postupanje Fonda PIO i drugih subjekata su propisani zakonom. Na primjer, određeni rokovi postoje za podnošenje zahtjeva, kontrolne preglede, donošenje rješenja i isplatu prava.
19. Da li propis uspostavlja mehanizam kontrole rizika od pojave sukoba interesa na nivou državne uprave, odnosno da li su propisom uspostavljeni mehanizmi odgovornosti koji su odvratajući za pojavu sukoba interesa i eventualni razvoj korupcije? Objasni.	Ne. Zakon ne sadrži posebne odredbe o sukobu interesa, ali su svi subjekti obavezni da postupaju u skladu sa opštim zakonima o sprečavanju korupcije i sukoba interesa. Mehanizmi odgovornosti i nadzora (inspekcijski nadzor, upravni nadzor, mogućnost žalbe i sudskog preispitivanja) djeluju kao odvratajući faktori za pojavu korupcije i sukoba interesa.
20. Ostala relevantna pitanja.	Prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja su lična i neprenosiva. Stečena prava mogu biti ukinuta ili ograničena samo u slučajevima predviđenim zakonom. Prava i obaveze svih subjekata su jasno definisani, a za njihovo neispunjavanje odgovaraju prema opštim zakonima.

Datum i mjesto

Podgorica, 11. Jul 2025. godine

Starješina

MINISTAR
Damir Gutić

Ministarstvo
finansija

Crna Gora
Ministarstvo socijalnog staranja, brige o porodici
i demografije

Primijeno:	18. 07. 2025			
Org. jed.	Ministarstvo	Redni broj	Prilog	Vr. adrese
06-	136/25-	3277	5	

Adresa: Ul. Stanka Dragojevića br. 2
81000 Podgorica Crna Gora
www.mif.gov.me

Br: 05-02-040/25-23645/2

Podgorica, 17.07.2025. godine

Za: MINISTARSTVO SOCIJALNOG STARANJA, BRIGE O PORODICI I DEMOGRAFIJE,
Rimski trg 46, Podgorica

gospodinu, Damiru Gutiću, ministru

Predmet: Mišljenje na Predlog zakona o dopunama Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju

Veza: Vaš akt br. 06-136/25-3277/3 od 11.07.2025. godine

Poštovani gospodine Gutiću,

Povodom *Predloga zakona o dopunama Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju*,
Ministarstvo finansija daje sledeće:

MIŠLJENJE

Na tekst Predloga zakona i pripremljeni Izveštaj o analizi uticaja propisa, sa aspekta uticaja na poslovni ambijent, nemamo primjedbi.

Dopune Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju donose se u cilju usklađivanja sa Predlogom zakona o jedinstvenom vještačenju invaliditeta, imajući u vidu da će se vještačenje invaliditeta vršiti u skladu sa Zakonom o jedinstvenom vještačenju invaliditeta, čime će se obezbjediti primjena jedinstvenog modela vještačenja invaliditeta.

Uvidom u dostavljeni Predloga zakona i Izveštaj o analizi uticaja propisa utvrđeno je da implementacija istog ne zahtijeva dodatno izdvajanje finansijskih sredstava iz budžeta države.

Imajući u vidu navedeno, Ministarstvo finansija, sa aspekta budžeta, nema primjedbi na Predlog zakona o dopunama Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju.

S poštovanjem,

MINISTAR
Novica Vuković

Crna Gora
Vlada Crne Gore
Generalni sekretarijat

Crna Gora
Ministarstvo socijalnog staranja, brige o porodici
i demografije

Primijeno: 17. 07. 2025				
Org. jed.	Služ. broj	Redni broj	Prijedlog	Uredništvo
	06-136/25-	3277/2		

Adresa: Karađorđeva bb
81000 Podgorica, Crna Gora
tel: +382 20 482 814
fax: +382 20 224 138
www.gsv.gov.me

Broj: 02-13-136/25-1073/2

11. jul 2025. godine

MINISTARSTVO SOCIJALNOG STARANJA, BRIGE O PORODICI I DEMOGRAFIJE
Gospodin Damir Gutić, ministar

Predmet: mišljenje na Prijedlog zakona o dopunama Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju

Uvaženi ministre,

U vezi s vašim aktom (br. 06-136/25-3277/4 od 11. 7. 2025. god.) u kom ste zatražili naše mišljenje na Prijedlog zakona o dopunama Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju, obavještavamo Vas da s aspekta nadležnosti Generalnog sekretarijata Vlade nemamo primjedbi na tekst Prijedloga Zakona.

S poštovanjem,

GENERALNI SEKRETAR VLADE

mr Dragoljub Nikolić

Crna Gora
Ministarstvo evropskih poslova

Adresa: Bulevar Ivana Crnojevića 167
81 000 Podgorica, Crna Gora
Tel: +382 20 481 301
www.gov.me/mep

Crna Gora
Ministarstvo socijalnog staranja, brige o porodici
i demografije

Br: 04/4-907/25-2321/2

Primljeno		18. 07. 2025	
06-136/25-3277/4			

16. jul 2025.

Za: MINISTARSTVO SOCIJALNOG STARANJA, BRIGE O PORODICI I
DEMOGRAFIJE

ministru Damiru Gutiću

Veza: Dopis br: 06-136/25-3277/4

Predmet: Mišljenje o usklađenosti Predloga zakona o dopunama Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju s pravnom tekovinom EU

Poštovani,

Dopisom broj 06-136/25-3277/4 od 16. jula 2025. godine tražili ste mišljenje o usklađenosti **Predloga zakona o dopunama Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju** s pravnom tekovinom Evropske unije.

Nakon upoznavanja sa sadržinom predloga propisa, a u skladu sa nadležnostima definisanim članom 40 stav 1 alineja 2 Poslovnika Vlade Crne Gore („Sl. list CG“, br. 80/08, 14/17, 28/18, 63/22, 121/23 i 43/25) Ministarstvo evropskih poslova je saglasno sa navodima u obrascu usklađenosti predloga propisa s pravnom tekovinom Evropske unije.

S poštovanjem,

Maida Gorčević

MINISTARKA EVROPSKIH POSLOVA

Prilog:

- Izjava i tabela usklađenosti Predloga zakona o dopunama Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju s pravnom tekovinom EU

Dostavljeno:

- Ministarstvu socijalnog staranja, brige o porodici i demografije;
- a/a

me4.eu
eu4.me
je sa evropske unije za mene

IZJAVA O USKLAĐENOSTI NACRTA/PREDLOGA PROPISA CRNE GORE S PRAVNOM TEKOVINOM EVROPSKE UNIJE

Identifikacioni broj Izjave		MSS-IU/PZ/25/05
1. Naziv nacrt/predloga propisa		
- na crnogorskom jeziku	Predlog zakona o dopunama Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju	
- na engleskom jeziku	Proposal for the Law on Amendments to the Law on Pension and Disability Insurance	
2. Podaci o obrađivaču propisa		
a) Organ državne uprave koji priprema propis		
Organ državne uprave	Ministarstvo socijalnog staranja, brige o porodici i demografije	
- Sektor/odsjek	Direktorat za penzijsko i invalidsko osiguranje i boračku i invalidsku zaštitu	
- odgovorno lice (ime, prezime, telefon, e-mail)	Damir Gutić, ministar socijalnog staranja, brige o porodici i demografije e-mail: kabinet@mssd.gov.me	
- kontakt osoba (ime, prezime, telefon, e-mail)	Darka Džabasan, načelnica Direkcije za penzijsko i invalidsko osiguranje i boračku i invalidsku zaštitu e-mail: darka.dzabasan@mssd.gov.me	
b) Pravno lice s javnim ovlaštenjem za pripremu i sprovođenje propisa		
- Naziv pravnog lica	/	
- odgovorno lice (ime, prezime, telefon, e-mail)	/	
- kontakt osoba (ime, prezime, telefon, e-mail)	/	
3. Organi državne uprave koji primjenjuju/sprovode propis		
- Organ državne uprave	Ministarstvo socijalnog staranja, brige o porodici i demografije	
4. Usklađenost nacrt/predloga propisa s odredbama Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Evropske unije i njenih država članica, s jedne strane i Crne Gore, s druge strane (SSP)		
a) Odredbe SSPa s kojima se usklađuje propis		
Sporazum ne sadrži odredbe koje se odnose na normativni sadržaj predloga propisa		
b) Step en ispunjenosti obaveza koje proizilaze iz navedenih odredbi SSPa		
☐	ispunjava u potpunosti	
☐	djelimično ispunjava	
☐	ne ispunjava	
c) Razlozi za djelimično ispunjenje, odnosno neispunjenje obaveza koje proizilaze iz navedenih odredbi SSPa		
/		
5. Veza nacrt/predloga propisa s Programom pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji (PPCG)		
- PPCG za period	2025-2026	
- Poglavlje, potpoglavlje	/	
- Rok za donošenje propisa	/	
- Napomena	Donošenje Zakona o dopunama Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju nije predviđeno Programom pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji.	
6. Usklađenost nacrt/predloga propisa s pravnom tekovinom Evropske unije		
a) Usklađenost s primarnim izvorima prava Evropske unije		
Ne postoji odredba primarnih izvora prava EU s kojom bi se predlog propisa mogao uporediti radi dobijanja stepena njegove usklađenosti.		
b) Usklađenost sa sekundarnim izvorima prava Evropske unije		

Ne postoji odredba sekundarnih izvora prava EU s kojom bi se predlog propisa mogao uporediti radi dobijanja stepena njegove usklađenosti.	
c) Usklađenost s ostalim izvorima prava Evropske unije	
Ne postoji izvor prava EU ove vrste s kojim bi se predlog propisa mogao uporediti radi dobijanja stepena njegove usklađenosti.	
6.1. Razlozi za djelimičnu usklađenost ili neusklađenost nacrt/predloga propisa Crne Gore s pravnom tekovinom Evropske unije i rok u kojem je predviđeno postizanje potpune usklađenosti	
/	
7. Ukoliko ne postoje odgovarajući propisi Evropske unije s kojima je potrebno obezbijediti usklađenost konstatovati tu činjenicu	
Ne postoje odgovarajući propisi EU s kojima je potrebno obezbijediti usklađenost.	
8. Navesti pravne akte Savjeta Evrope i ostale izvore međunarodnog prava korišćene pri izradi nacrt/predloga propisa	
Ne postoje izvori međunarodnog prava s kojima je potrebno uskladiti predlog propisa.	/
9. Navesti da li su navedeni izvori prava Evropske unije, Savjeta Evrope i ostali izvori međunarodnog prava prevedeni na crnogorski jezik (prevode dostaviti u prilogu)	
/	
10. Navesti da li je nacrt/predlog propisa iz tačke 1 Izjave o usklađenosti preveden na engleski jezik (prevod dostaviti u prilogu)	
Predlog zakona o dopunama Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju nije preveden na engleski jezik.	
11. Učešće konsultanata u izradi nacrt/predloga propisa i njihovo mišljenje o usklađenosti	
U izradi Predloga zakona o dopunama Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju nije bilo učešća konsultanata.	
Potpis / ovlašteno lice obrađivača propisa	Potpis / ministarka evropskih poslova
	
Datum: 16. jul 2025.. godine	Datum: _____

Prilog obrasca:

1. Prevodi propisa Evropske unije
2. Prevod nacrt/predloga propisa na engleskom jeziku (ukoliko postoji)

TABELA USKLAĐENOSTI

1. Identifikacioni broj (IB) nacarta/predloga propisa		1.1. Identifikacioni broj izjave o usklađenosti i datum utvrđivanja nacarta/predloga propisa na Vladi		
MSS-TU/PZ/25/05		MSS-IU/PZ/25/05		
2. Naziv izvora prava Evropske unije i CELEX oznaka				
/				
3. Naziv nacarta/predloga propisa Crne Gore				
Na crnogorskom jeziku		Na engleskom jeziku		
Predlog zakona o dopunama Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju		Proposal for the Law on Amendments to the Law on Pension and Disability Insurance		
a)	b)	c)	d)	e)
Odredba i tekst odredbe izvora prava Evropske unije (član, stav, tačka)	Odredba i tekst odredbe nacarta/predloga propisa Crne Gore (član, stav, tačka)	Usklađenost odredbe nacarta/ predloga propisa Crne Gore s odredbom izvora prava Evropske unije	Razlog za djelimičnu usklađenost ili neusklađenost	Rok za postizanje potpune usklađenosti

Crna Gora

Ministarstvo pravde

Crna Gora
Ministarstvo socijalnog staranja, brige o porodici
i demografije

Primljeno 18. 07. 2025				
Original	Prilog	Redni broj	Vrijednost	
06-136/25-3277/6				

Adresa: Vuka Karadžića 3,
81000 Podgorica, Crna Gora
tel: +382 20 407 501
fax: +382 20 407 515
www.gov.me/mpa

Broj: 01-040/25-7558/6

17. jul 2025. godine

MINISTARSTVO SOCIJALNOG STARANJA, BRIGE O PORODICI I DEMOGRAFIJE
G-din Damir Gutić, ministar

Predmet: Mišljenje na Predlog zakona o dopunama Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju

Veza: Vaš akt broj: 06-136/25-3277/4 od 11. jula 2025. godine

Uvaženi,

Ministarstvo pravde razmotrilo je Izvještaj o preliminarnoj kontroli na rizike od korupcije (CPL obrazac) koji se odnosi na Predlog zakona o dopunama Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju, koji je dostavljen aktom broj: 06-136/25-3277/4 od 11. jula 2025. godine, zaprimljen u ovom Ministarstvu 11. jula 2025. godine.

U skladu sa članom 4 Uputstva o preliminarnoj kontroli na rizike od korupcije („Službeni list Crne Gore“, broj 75/24), Ministarstvo pravde je dana 11. jula 2025. godine zatražilo mišljenje Agencije za sprečavanje korupcije radi otklanjanja mogućih rizika za nastanak korupcije u izradi propisa.

Dana 16. jula 2025. godine, Agencija za sprečavanje korupcije dostavila je mišljenje broj: 04-03-2181/2-25 u kome navodi da nema primjedbi iz okvira svoje nadležnosti na Predlog zakona o dopunama Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju.

Imajući u vidu navedeno, obavještavamo Vas da, u okviru nadležnosti Ministarstva pravde, nemamo primjedbi na Izvještaj o preliminarnoj kontroli na rizike od korupcije (CPL obrazac) koji se odnosi na Predlog zakona o dopunama Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju.

S poštovanjem,

MINISTAR

mr Bojan Božović

Dostavljeno:

- naslovu
- u spise predmeta
- a/a

<i>Preliminarna kontrola na rizike od korupcije</i>	
<i>Naziv propisa</i>	<i>Zakon o dopunama Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju</i>
<i>Naziv organa</i>	<i>Ministarstvo socijalnog staranja, brige o porodici i demografije</i>
<i>Sektor/odsjek</i>	<i>Direktorat za penzijsko i invalidsko osiguranje i boračku i invalidsku zaštitu</i>
<i>Faza donošenja propisa</i>	<i>Materijal u pripremi za dostavljanje na razmatranje i usvajanje na sjednici Vlade</i>
<i>1. Navedi oblast koja se uređuje propisom.</i>	<i>Socijalna zaštita Penzijsko i invalidsko osiguranje</i>
<i>2. Da li su jasno definisani subjekti zaduženi za sprovođenje propisa? Objasni.</i>	<i>Ne. Subjekti zaduženi za sprovođenje propisa nijesu nijesu eksplicitno navedeni u članovima izmjena zakona, ali se iz sadržaja i strukture zakona prepoznaju ključni nosioci odgovornosti a to su Fond penzijskog i invalidskog osiguranja, Ministarstvo socijalnog staranja, brige o porodici i demografije i organ za vještačenje</i>
<i>3. Da li postoje očigledne pravne praznine, nedostaci ili odredbe u propisu koje dozvoljavaju dvosmisleno tumačenje? Objasni.</i>	<i>Ne. Izmjene zakona doprinose jasnoći, pravnoj sigurnosti i usklađivanju sa savremenim pristupom zaštiti prava korisnika, bez rizika dvosmislenog tumačenja u praksi.</i>
<i>4. Da li je propis, sa predviđenim regulatornim pretpostavkama, kreiran u cilju ostvarivanja profita ili drugih benefita za račun</i>	<i>Ne. Predloženi propis nije kreiran radi ostvarivanja profita ili drugih posebnih benefita za određenog subjekta. Svrha propisa je unapređenje zaštite prava građana i usklađivanje sa savremenim standardima.</i>

<i>određenog/ih subjekta/ata? Objasni.</i>	
5. <i>Da li će javni funkcioner koji je na čelu organa koji je predlagač propisa imati privatni interes od efekata primjene propisa (etičke povrede)? Objasni.</i>	<i>Ne. Javni funkcioner na čelu organa predlagača neće imati privatni interes od efekta primjene propisa iz razloga što se ove izmjene zakona odnose na opšta pitanja definisanja invaliditeta i ostvarivanja prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja</i>
6. <i>Da li su u propisu predviđeni adekvatni mehanizmi za njegovo sprovođenje ili je predviđeno da će ovo pitanje biti regulisano podzakonskim aktima? Objasni.</i>	<i>Ne. Zakon predviđa osnovne i ključne mehanizme za sprovođenje, ali za preciziranje i tehničku razradu brojnih pitanja ostavlja prostor za regulisanje putem podzakonskih akata.</i>
7. <i>Da li su u propisu definisane vrste odgovornosti subjekata zaduženih za sprovođenje odredaba propisa? Objasni.</i>	<i>Ne. Vrste odgovornosti subjekata nijesu eksplicitno nabrajane u samom zakonu, već su odgovornosti i sankcije za nepoštovanje propisa prepuštene opštim zakonima i podzakonskim aktima.</i>
8. <i>Da li su kontrolni mehanizmi definisani propisom? Objasni.</i>	<i>Da. Kontrolni mehanizmi su jasno definisani kroz obavezne kontrolne preglede koji omogućavaju efikasno sprovođenje i zaštitu prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja.</i>
9. <i>Da li su predviđene sankcije za slučajeve povrede zakonskih normi? Objasni.</i>	<i>Da. Sankcije za povredu zakonskih normi predviđene su u slučaju ako korisnik prava ne dostavi potrebnu dokumentaciju ili se ne odazove na kontrolni pregled kada će mu biti obustavljena isplata sve dok ne budu otklonjene nepravilnosti.</i>
10. <i>Da li je u zakonu propisana jasna procedura za izricanje sankcija, tj. da li je uspostavljen mehanizam praćenja primjene, izricanja sankcija i vrste sankcija? Objasni.</i>	<i>Ne. Predlog zakona ne sadrži posebno poglavlje s detaljno razrađenom procedurom za izricanje sankcija, dok su u osnovnom zakonu sankcije uglavnom upućene na opšte propise. (Novčane kazne za poslodavce i osiguravničke za neplaćanje doprinosa, davanje netačnih podataka, privremena ili trajna obustava prava)</i>

	<i>Mehanizam praćenja primjene zakona i izricanja sankcija realizuje se kroz: Inspekcijski i upravni nadzor (inspekcijske službe i Fond PIO) i internu kontrolu i reviziju unutar Fonda PIO.</i>
11. <i>Da li je propisano da je subjekt koji odlučuje o davanju prava, uvođenju ograničenja i izricanju sankcija, odvojen od subjekta koji kontroliše (nadzire) zakonitost i sprovođenje ovih odluka, tj. da li je uspostavljena adekvatna „dvostepenost“ kao mehanizam provjere i kontrole donesenih odluka? Objasni.</i>	<i>Da. Subjekt koji odlučuje o pravima (Fond PIO) i subjekt koji vrši nadzor (inspekcijske službe, nadležni organi državne uprave) su formalno odvojeni. Postoji mogućnost žalbe i preispitivanja odluka Fonda PIO pred drugostepenim organom, što osigurava dvostepenost postupka i mehanizam kontrole donesenih odluka. Konačne odluke mogu biti predmet upravnog spora pred sudom.</i>
12. <i>Da li je propis bio predmet lobiranja? Objasni.</i>	<i>Ne. Ovaj zakon nije bio predmet organizovanog lobiranja.</i>
13. <i>Da li se propis odnosi na izmjenu izbornih mehanizama ili finansiranje političkih partija? Objasni.</i>	<i>Ne. Ovaj zakon ne uređuje niti mijenja izborne mehanizme niti finansiranje političkih partija.</i>
14. <i>Da li se propisom bitnije mijenja struktura javne uprave? Objasni.</i>	<i>Djelimično. Fond PIO ostaje centralni organ za sprovođenje zakona, ali kako će se vještačenje vršiti kod Zavoda za vještačenje doći će do promjene nadležnosti u dijelu vještačenja o pravima iz PIO sistema.</i>
15. <i>Da li je transparentnost obezbijeđena objavljivanjem poziva za javnu raspravu? Objasni.</i>	<i>Ne. U postupku donošenja propisa nije bilo javne rasprave, iz razloga hitnosti postupka.</i>

16. <i>Da li propis predviđa transparentan proces donošenja odluka? Objasni.</i>	<i>Da. Proces donošenja odluka u Fondu PIO je regulisan zakonom i podzakonskim aktima. Odluke se donose na osnovu jasnih kriterijuma i procedura, a korisnici imaju pravo na žalbu i sudsku zaštitu, što doprinosi transparentnosti.</i>
17. <i>Da li propis definiše listu opravdanih slučajeva u kojima se određene odredbe ne primenjuju? Objasni.</i>	<i>Ne. Zakon ne predviđa izuzetke koji se odnose na posebne životne situacije ili kategorije korisnika u kojima se određene odredbe ne primenjuju..</i>
18. <i>Da li se u propisu definišu rokovi za administrativne postupke? Objasni.</i>	<i>Da. Rokovi za postupanje Fonda PIO i drugih subjekata su propisani zakonom. Na primjer, određeni rokovi postoje za podnošenje zahtjeva, kontrolne preglede, donošenje rješenja i isplatu prava.</i>
19. <i>Da li propis uspostavlja mehanizam kontrole rizika od pojave sukoba interesa na nivou državne uprave, odnosno da li su propisom uspostavljeni mehanizmi odgovornosti koji su odvrćajući za pojavu sukoba interesa i eventualni razvoj korupcije? Objasni.</i>	<i>Ne. Zakon ne sadrži posebne odredbe o sukobu interesa, ali su svi subjekti obavezni da postupaju u skladu sa opštim zakonima o sprečavanju korupcije i sukoba interesa. Mehanizmi odgovornosti i nadzora (inspekcijski nadzor, upravni nadzor, mogućnost žalbe i sudskog preispitivanja) djeluju kao odvrćajući faktori za pojavu korupcije i sukoba interesa.</i>
20. <i>Ostala relevantna pitanja.</i>	<i>Prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja su lična i neprenosiva. Stečena prava mogu biti ukinuta ili ograničena samo u slučajevima predviđenim zakonom. Prava i obaveze svih subjekata su jasno definisani, a za njihovo neispunjavanje odgovaraju prema opštim zakonima.</i>

Datum i mjesto

Podgorica, 11. Jul 2025. godine

Starješina

MINISTAR
Damir Gutić

Crna Gora

Organ državne uprave nadležan za oblast na koju se propis odnosi/donosilac akta

Ministarstvo socijalnog staranja, brige o porodici i demografije

Naziv propisa	Predlog Zakona o dopunama Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju	
Klasifikacija propisa po oblastima i podoblastima uređivanja	oblast	podoblast
	XIII. Zdravstvena i socijalna zaštita i socijalno osiguranje	3. Socijalno osiguranje
Klasifikacija propisa po pregovaračkim poglavljima i podpoglavljima prava Evropske unije	poglavlje	potpoglavlje
	02 Slobodno kretanje radnika	02.20 Socijalna sigurnost (05.20.40)
Ključni termini - eurovok deskriptori		

Crna Gora
Ministarstvo socijalnog staranja,
brige o porodici i demografije

Eko-efikasna zgrada,
Cetinjski put b.b.
81000 Podgorica, Crna Gora
www.gov.me/mssd

Broj: 06-136/25-3277/3

Podgorica, 11. jul 2025. godine

MINISTARSTVO FINANSIJA

PODGORICA

Poštovani,

U prilogu dostavljamo Predlog Zakona o dopunama Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju, na mišljenje.

Molimo vas da svoje mišljenje dostavite u što kraćem roku kako bismo mogli nastaviti sa daljim postupkom.

S poštovanjem,

MINISTAR
Damir Gutić

Obradila: Darka Džabasan, načelnica

IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ ANALIZI PROCJENE UTICAJA PROPISA

PREDLAGAČ PROPISA	Ministarstvo socijalnog staranja, brige o porodici i demografije
NAZIV PROPISA	Predlog Zakona o dopunama Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju

1. Definisanje problema

- Koje probleme treba da riješi predloženi akt?
- Koji su uzroci problema?
- Koje su posljedice problema?
- Koji su subjekti oštećeni, na koji način i u kojoj mjeri?
- Kako bi problem evoluirao bez promjene propisa ("status quo" opcija)?

- Koje probleme treba da riješi predloženi akt?

Predloženi akt ima za cilj normativno usklađivanje Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju sa Zakonom o jedinstvenom vještačenju invaliditeta, kao i sa međunarodnim standardima iz oblasti prava lica sa invaliditetom, posebno sa Konvencijom Ujedinjenih nacija o pravima lica sa invaliditetom. Ovim izmjenama se stvaraju uslovi za jedinstveno vještačenje, jasnije definisanje uslova za ostvarivanje prava, kao i terminološka i sadržajna preciznost zakonskih normi, čime se doprinosi boljoj zaštiti prava osiguranika.

- Koji su uzroci problema?

Uzroci problema leže u potrebi za usklađivanjem nacionalnog zakonodavstva sa međunarodnim obavezama koje je Crna Gora preuzela ratifikacijom Konvencije Ujedinjenih nacija o pravima lica sa invaliditetom (2009. godine), kojom se promovira ravnopravnost, ljudsko dostojanstvo i puno učešće osoba sa invaliditetom u društvu. Konvencijom je uvedena savremena definicija lica sa invaliditetom, koja uključuje fizička, mentalna, intelektualna i senzorna oštećenja u sadejstvu s različitim barijerama. Dodatni uzroci problema proizilaze iz činjenice da je procjena i utvrđivanje invaliditeta u praksi bilo fragmentirano i rađeno kroz više resora i institucija. Ovakva rascjepkanost dovela je do neujednačenih kriterijuma, različite prakse i otežanog ostvarivanja prava.

- Koje su posljedice problema?

Neujednačeno vještačenje i ostvarivanje prava, pravna nesigurnost korisnika prava, duži postupci ostvarivanja prava i otežana implementacija pravosnažnih odluka.

- Koji su subjekti oštećeni, na koji način i u kojoj mjeri?

Najviše su bili oštećeni osiguranici koji su se suočavali sa neujednačenim kriterijumima vještačenja i administrativnim preprekama. Ovakvo stanje često je rezultiralo produženim trajanjem postupaka, dodatnim troškovima za korisnike, pa čak i uskraćivanjem prava zbog različitih tumačenja i praksi.

- Kako bi problem evoluirao bez promjene propisa? ("status quo" opcija)

Neusklađenost dva zakona bi dodatno usložnila postupke, povećala broj žalbi i sudskih sporova, što bi povećalo troškove i za građane i za državu, a smanjilo povjerenje u institucije.

2. Ciljevi

- Koji ciljevi se postižu predloženim propisom?
- Navedi usklađenost ovih ciljeva sa postojećim strategijama ili programima Vlade, ako je primjenljivo.

- Koji ciljevi se postižu predloženim propisom?

Usklađivanje Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju sa Zakonom o jedinstvenom vještačenju invaliditeta

Preciznije definisanje pojmova i prava (invaliditet, oštećenje organizma, uslovi za invalidsku penziju)

Povećanje efikasnosti i pravne sigurnosti u postupcima ostvarivanja prava

- **Usklađenost sa strategijama/programima Vlade:**

Predlog je u skladu sa reformom socijalne politike i obavezama iz Programa pristupanja EU, posebno u domenu zaštite ranjivih grupa i efikasnijeg upravljanja socijalnim pravima.

3. Opcije

- Koje su moguće opcije za ispunjavanje ciljeva i rješavanje problema? (uvijek treba razmatrati "status quo" opciju i preporučljivo je uključiti i neregulatornu opciju, osim ako postoji obaveza donošenja predloženog propisa).
- **Obrazložiti preferiranu opciju?**

- **Koje su moguće opcije?**

Opcija 1 (status quo): Ostaviti postojeći zakon bez izmjena.

Opcija 2 (preferirana): Donijeti sveobuhvatne izmjene Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju radi terminološkog, sistemskog i normativnog usklađivanja sa Zakonom o jedinstvenom vještačenju invaliditeta.

- **Obrazloženje preferirane opcije:**

Druga opcija jedina omogućava potpuno i funkcionalno usklađivanje propisa, osigurava pravnu sigurnost, efikasnost u radu institucija i dosljednu primjenu prava.

4. Analiza uticaja

- Na koga će i kako će najvjerovatnije uticati rješenja u propisu - nabrojati pozitivne i negativne uticaje, direktne i indirektne.
- Koje troškove će primjena propisa izazvati građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzećima).
- Da li pozitivne posljedice donošenja propisa opravdavaju troškove koje će on stvoriti.
- Da li se propisom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija.
- **Uključiti procjenu administrativnih opterećenja i biznis barijera.**

- Na koga će i kako će najvjerovatnije uticati rješenja u propisu - nabrojati pozitivne i negativne uticaje, direktne i indirektne.

Pozitivno: Osiguranici i korisnici prava (jasnije definisani uslovi), organi vještačenja i sistem socijalne zaštite (efikasnost).

Negativnih uticaja nema.

- Koje troškove će primjena propisa izazvati građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzećima).

Nema dodatnih troškova za građane. Ne odnosi se na privredu.

- Da li pozitivne posljedice donošenja propisa opravdavaju troškove koje će on stvoriti.

Nema dodatnih troškova za građane.

- Da li se propisom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija.

Propis nema direktan uticaj na tržište i konkurenciju.

- **Uključiti procjenu administrativnih opterećenja i biznis barijera.**

Umanjuju se – preciznijim normama i procedurama.

5. Procjena fiskalnog uticaja

- Da li je potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore za implementaciju propisa i u kom iznosu?
- Da li je obezbjeđenje finansijskih sredstava jednokratno, ili tokom određenog vremenskog perioda? Obrazložiti.
- Da li implementacijom propisa proizilaze međunarodne finansijske obaveze? Obrazložiti.

- Da li su neophodna finansijska sredstva obezbijeđena u budžetu za tekuću fiskalnu godinu, odnosno da li su planirana u budžetu za narednu fiskalnu godinu? - Da li je usvajanjem propisa predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proistići finansijske obaveze? - Da li će se implementacijom propisa ostvariti prihod za budžet Crne Gore? - Obrazložiti metodologiju koja je korišćena prilikom obračuna finansijskih izdataka/prihoda. - Da li su postojali problemi u preciznom obračunu finansijskih izdataka/prihoda? Obrazložiti. - Da li su postojale sugestije Ministarstva finansija na nacrt/predlog propisa? - Da li su dobijene primjedbe uključene u tekst propisa? Obrazložiti.
- Da li je potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore za implementaciju propisa i u kom iznosu Nema fiskalnog opterećenja. - Da li je obezbjeđenje finansijskih sredstava jednokratno, ili tokom određenog vremenskog perioda? Obrazložiti. Nema fiskalnog opterećenja, tako da nije potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava ni jednokratno ni tokom određenog vremenskog perioda. - Da li implementacijom propisa proizilaze međunarodne finansijske obaveze? Obrazložiti. Ne, implementacijom propisa ne proizilaze međunarodne finansijske obaveze - Da li su neophodna finansijska sredstva obezbijeđena u budžetu za tekuću fiskalnu godinu, odnosno da li su planirana u budžetu za narednu fiskalnu godinu? Nema direktne fiskalne implikacije; obaveze će se izvršavati u okviru postojećih budžetskih linija. - Da li je usvajanjem propisa predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proistići finansijske obaveze? Ne, nije predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proistići finansijske obaveze. - Da li će se implementacijom propisa ostvariti prihod za budžet Crne Gore? Ne, implementacijom propisa neće se ostvariti prihod za budžet Crne Gore. - Da li su postojali problemi u preciznom obračunu finansijskih izdataka/prihoda? Obrazložiti. Nije bilo potrebe za detaljnim fiskalnim modeliranjem. - Da li su postojale sugestije Ministarstva finansija na nacrt/predlog propisa? Nijesu postojale primjedbe.
6. Konsultacije zainteresovanih strana - Naznačiti da li je korišćena eksterna ekspertska podrška i ako da, kako. - Naznačiti koje su grupe zainteresovanih strana konsultovane, u kojoj fazi RIA procesa i kako (javne ili ciljane konsultacije). - Naznačiti glavne rezultate konsultacija, i koji su predlozi i sugestije zainteresovanih strana prihvaćeni odnosno nijesu prihvaćeni. Obrazložiti.
- Naznačiti da li je korišćena eksterna ekspertska podrška i ako da, kako. Ne, nije korišćena eksterna podrška. - Naznačiti koje su grupe zainteresovanih strana konsultovane, u kojoj fazi RIA procesa i kako (javne ili ciljane konsultacije) Nije bilo konsultacija sa zainteresovanim stranama. - Naznačiti glavne rezultate konsultacija, i koji su predlozi i sugestije zainteresovanih strana prihvaćeni odnosno nijesu prihvaćeni. Obrazložiti. Nije bilo konsultacija.
7: Monitoring i evaluacija - Koje su potencijalne prepreke za implementaciju propisa? - Koje će mjere biti preduzete tokom primjene propisa da bi se ispunili ciljevi? - Koji su glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva? - Ko će biti zadužen za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa?
- Koje su potencijalne prepreke za implementaciju propisa?

Neadekvatna informisanost službi i korisnika, neujednačeno tumačenje u praksi.

- **Koje će mjere biti preduzete tokom primjene propisa da bi se ispunili ciljevi?**

Edukacija zaposlenih, uspostavljanje saradnje sa organima vještačenja.

- **Koji su glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva?**

Broj rješenja po novim osnovama, vrijeme trajanja postupaka i broj žalbi i sudskih sporova.

- **Ko će biti zadužen za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa?**

Ministarstvo socijalnog staranja, brige o porodici i demografije, uz podršku Fonda penzijskog i invalidskog osiguranja i organa vještačenja.

Datum i mjesto

Podgorica, 11.07.2025.godine

MINISTAR

Damir Gutić

Crna Gora
Sekretarijat za zakonodavstvo

Adresa: Vuka Karadžića br. 3
81000 Podgorica, Crna Gora
tel: +382 20 231-535
fax: +382 20 231-592
www.gov.me/szz

Crna Gora
Ministarstvo socijalnog staranja, brige o porodici
i demografije

Broj: 04-040/25-621/2

11-07-2025				
Prethodno	Prilog	Radni broj	Prilog	Vrijednost
06-136/25-3277/2				

1. jula 2025. godine

Za: **Ministarstvo socijalnog staranja, brige o porodici i demografije**
Gospodinu Damiru Gutiću, ministru

Veza: Broj: 06-136/25-3277/1 od 15. maja 2025. godine

Predmet: **Mišljenje na tekst Predloga zakona o dopunama Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju**

Poštovani gospodine Gutiću,

Na tekst **PREDLOGA ZAKONA O DOPUNAMA ZAKONA O PENZIJSKOM I INVALIDSKOM OSIGURANJU**, iz okvira nadležnosti ovog Sekretarijata, nemamo primjedbi, budući da su primjedbe i sugestije date predstavnici tog Ministarstva, u neposrednoj saradnji i putem mejla, 9. juna, 8. i 9. jula 2025. godine, ugrađene u predloženi tekst zakona.

Imajući u vidu da se Predlogom zakona predviđa ostvarivanje prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja na osnovu jedinstvenog vještačenja invaliditeta, neophodno je da se ovaj zakon donese istovremeno sa zakonom kojim se uređuje jedinstveno vještačenje invaliditeta.

SEKRETARKA
Slaviša Bajić
Slaviša Bajić

Crna Gora
Ministarstvo socijalnog staranja,
brige o porodici i demografije

Eko-efikasna zgrada,
Cetinjski put b.b.
81000 Podgorica, Crna Gora
www.gov.me/mssd

Broj: 06-136/25-3277/4

Podgorica, 11. jul 2025. godine

GENERALNI SEKRETARIJAT VLADE CRNE GORE

PODGORICA

Poštovani,

U prilogu dostavljamo Predlog Zakona o dopunama Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju, na mišljenje.

Molimo vas da svoje mišljenje dostavite u što kraćem roku kako bismo mogli nastaviti sa daljim postupkom.

S poštovanjem,

MINISTAR
Damir Gutić

Obradila: Darka Džabasan, načelnica

Preliminarna kontrola s aspekta sprečavanja proliferacije strateških dokumenata kojima se utvrđuju javne politike	
Naziv propisa	<i>Zakon o dopunama Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju</i>
Naziv organa	<i>Ministarstvo socijalnog staranja, brige o porodici i demografije</i>
Sektor/odsjek	<i>Direktorat za penzijsko i invalidsko osiguranje i boračku i invalidsku zaštitu</i>
Faza donošenja propisa	<i>Materijal u pripremi za dostavljanje na razmatranje i usvajanje na sjednici Vlade</i>
1. Da li su u postupku izrade propisa obavljene konsultacije sa Generalnim sekretarijatom Vlade s aspekta primjene člana 7a Uredbe o generalnom sekretarijatu Vlade? Objasni	<i>Ne. U postupku donošenja zakona nijesu sprovedene konsultacije sa Generalnim sekretarijatom Vlade.</i>
2. Da li je propisom predviđeno donošenja strateških dokumenata kojima se utvrđuju javne politike ¹ ? Objasni	<i>Ne. Propis je fokusiran na prava iz penzijskog i invalidskog osiguranju i tehničko-proceduralna pitanja, bez odredbi o strateškim dokumentima.</i>
3. Da li su propisom predviđeni struktura i sadržaj strateških dokumenata kojima se utvrđuju javne politike? Objasni	<i>Ne. Nema odredbi koje definišu strukturu, metodologiju, ili sadržaj strateških dokumenata.</i>

¹ ¹ Definicija strateških dokumenata kojima se utvrđuju javne politike je data u Uredbi načinu 1 postupku izrade, usklađivanja i praćenja sprovođenja strateških dokumenata, Službeni list c. br. 54/2018 od 31.7.2018. godine

4. Da li su propisom utvrđeni prioriteti i/ili ciljevi strateških dokumenata kojima se utvrđuju javne politike? Objasni	<i>Ne. Predlog zakona o dopunama Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju ne sadrži odredbe kojima se utvrđuju prioriteti ili ciljevi strateških dokumenata u oblasti javnih politika. Ovaj propis se fokusira na prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja, procedure ostvarivanja tih prava i tehnička pitanja vezana za vještačenje invaliditeta i isplatu prava. Nema odredbi koje bi utvrđivale strateške prioritete ili ciljeve na nivou javnih politika, niti se donose strateški dokumenti u okviru ovog zakona.</i>
5. Da li su strateška dokumenta kojima se utvrđuju javne politike, čije se donošenje planira propisom, izričit zahtjev proistekao iz međunarodnih konvencija koje je Crna Gora ratifikovala? Objasni	<i>Ne. Nije predviđeno donošenje strateških dokumenata ovim propisom, pa samim tim ne postoji izričit zahtjev proistekao iz međunarodnih konvencija.</i>
6. Da li su strateška dokumenta kojima se utvrđuju javne politike, čije se donošenje planira propisom, izričita obaveza koja proizilazi iz Ustava Crne Gore? Objasni	<i>Ne. Ustav Crne Gore ne propisuje izričitu obavezu donošenja strateških dokumenata u oblasti penzijskog i invalidskog osiguranja.</i>
7. Da li se propisom mijenjaju nadležnosti državnih organa u procesu donošenja strateških dokumenata kojima se utvrđuju javne politike? Objasni	<i>Ne. Ovim propisom se ne mijenjaju nadležnosti državnih organa u vezi sa donošenjem strateških dokumenata.</i>
8. Da li se propisom mijenjaju procedure donošenja strateških dokumenata kojima se utvrđuju javne politike? Objasni	<i>Ne. Propis ne sadrži izmjene procedura donošenja strateških dokumenata odnosno ovaj zakon ne uvodi nove procedure niti mijenja postojeće.</i>
9. Da li se propisom mijenja ili utvrđuje hijerarhija (odnos usklađivanja) strateških dokumenata kojima se utvrđuju javne politike? Objasni	<i>Ne, hijerarhija i međusobna usklađenost strateških dokumenata nijesu predmet ovog propisa, odnosno ovim zakonom se ne mijenja postojeći sistem hijerarhije</i>
10. Ostala relevantna pitanja.	

Datum i mjesto
11.07.2025.godine, Podgorica

Starješina

MINISTAR
Damir Gutić

